

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FAMILIEN
HOSTRUP

FRA

MARIAGER

AF

V. HOSTRUP-SCHULTZ

KAPTAJN

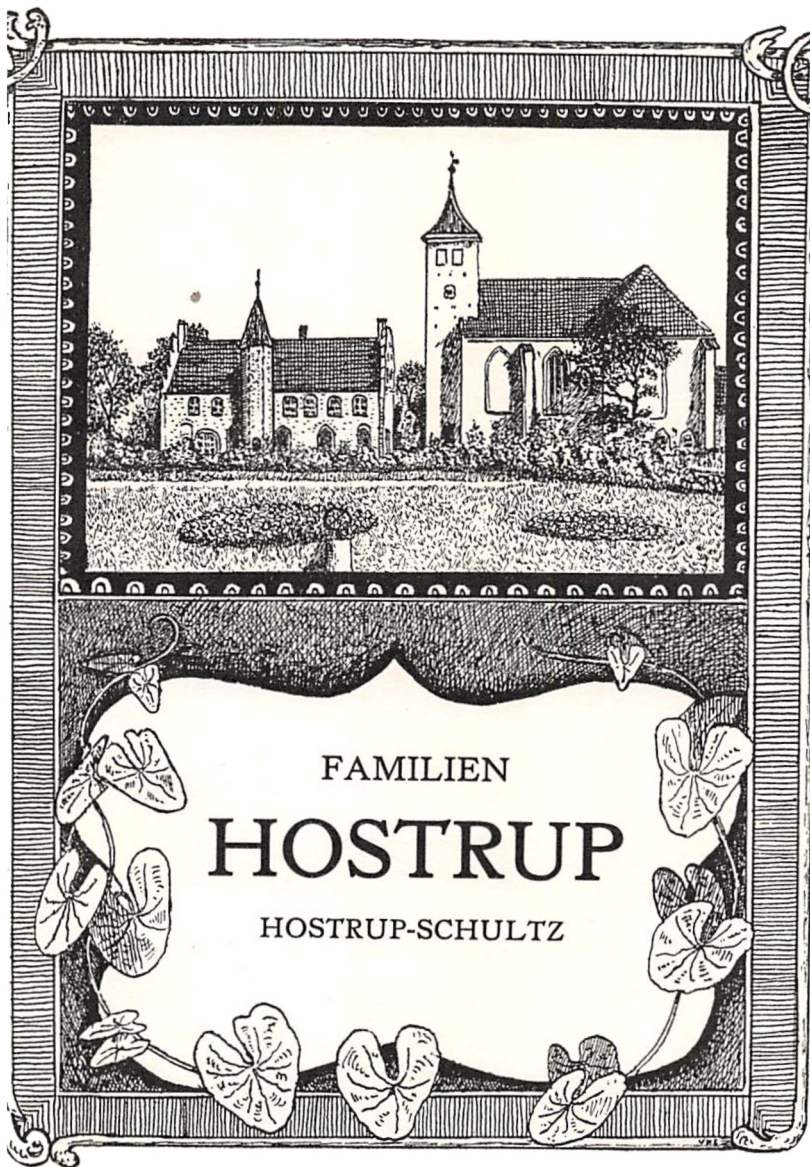
§

KØBENHAVN

N. C. ROMS BOG- & STENTRYKKERI

1929

FAMILIEN

HOSTRUP

HOSTRUP-SCHULTZ

Mod Slutningen af det 18de Aarhundrede levede der i København mindst fire Familier, der førte Navnet Hostrup, og som sikkert hver for sig havde antaget det efter det Sogn eller den Landsby, hvorfra de oprindelig stammede. For de tres Vedkommende er det ganske givet, at der ikke fandtes noget Slægtskabsbaand dem imellem, idet de var kommet hver fra sin Kant af Landet.

Den ene, der repræsenteredes af Justermester Peder Hostrup, Fader til Digteren, havde oprindelig hjemme ovre i Vardeegnen; den anden, der repræsenteredes af Brygger og Borgerkaptajn Jens Pedersen Hostrup, stammede fra Sønderjylland, og endelig hørte den tredje hjemme i Hobro. Her var Familien, der utvivlsomt var opkaldt efter Landsbyen Hostrup lige uden for Byen, i første Halvdel af Aarhundredet ret talrig.

Flere Medlemmer af den var Embedsmænd, saaledes Christen Nielsen Hostrup, der var Byfoged, i hvilken Stilling han efterfulgtes af Sønnen Laurids. Af den ældste Generation, af hvilken der kendes 6 Søsken, kom nogle til det nærliggende Mariager, hvor de slog sig ned for kortere eller længere Tid, men nogen Forbindelse mellem denne Familie og den Slægt, der her skal omtales, den fjerde af de københavnske, der

stammer fra Mariager, har det ikke været muligt at paavise, og det er vist ogsaa tvivlsomt, om der i det hele taget har været noget Familieskab. Har der været det, ligger det sikkert saa langt tilbage, at det ikke kan efterspores, og har heller næppe været gjort gældende af de ældste af de Led, som nu kendes; derpaa tyder, synes jeg, at der ikke kan ses at have været nogen Forretningsforbindelse (Pengelaan) imellem de to Slægter gennem de ret talrig bevarede Skifter.

Snarere er jeg tilbøjelig til at tro, at Stamfaderen til den senere københavnske Bryggerslægt Hostrup har staaet i Tjenesteforhold til en af Hostruperne i Hobro, og at hans Børn deraf har fundet Anledning til at tage Navnet, et Forhold, der jo slet ikke var sjældent i de Tider.

De tre ældste Medlemmer af Bryggerslægten, som kendes, er Brødrene Mikkell, Peder og Jens Andersen, men hvor de er født, er det ikke lykkedes at udrede. Der maa have været en betydelig Aldersforskel imellem dem, idet den yngste, Jens, angives at være født 1712, medens Broderen, Mikkell, allerede blev gift 1726. Ingen af dem kan som sagt med Bestemthed eftervises som født i Mariager, og den eneste Mikkell Andersen, der forekommer i Mariager Kirkebog, og som der kan være Tale om som identisk med Bryggerslægtens Stamfader, er et Barn, om hvis Daab der findes følgende Optegnelse:

1701 23 p. Trin. blev Anders Lauritzens Barn her i Byen døbt Mickel, som Karen Andersdtr. Bloch bar, hvortil Fadderne vare Provstens Dtr. Lisbeth, Ellen Kaldgard Peder Feldbereders, Svend Larsen Skolemester, Anne Møllers og Ane Peders.

Imidlertid er det den eneste Gang, Anders Lauritzen er nævnt i Kirkebogen, saa han maa antages kun at have opholdt sig ganske forbigaaende i den lille Fjordby.

Den ene af Brødrene, Jens Andersen Hostrup, er tidlig taget til København, hvor han har tjent som Bryggersvend, indtil han selv har kunnet overtage en Bryggergaard efter at

have taget Borgerskab $\frac{6}{10}$ 1751. Den Ejendom, som Hostrup købte, laa i Brolæggerstræde, tilhørte Anders Andersen Buch og havde Nr. 123 i Snarens Kvarter. Gaarden var brændt i 1728, og Nabogrunden, der fulgte med i Købet, var endnu øde og ubebygget. Hostrup skulde i alt betale 8000 rdl courant for Ejendommen, men af disse lod Sælgeren de 5000 rdl blive staaende mod 1. Prioritet; 1000 rdl laante Hostrup hos Urtekræmmer Henrich Carstensen Hoyer mod, at denne som Sikkerhed fik 2. Prioritet og desuden Kaution af 2 Mænd, af hvilke den ene var Køberens Broder Peder. Det synes altsaa, at det kun har været 2000 rdl, som Hostrup selv har haft disponible til Udbetaling, men da han vel maa antages at skulle raade over noget til Driftskapital, er det slet ikke saa helt ringe en Sum, han har sparet sig sammen. Man maa jo huske paa, at han var begyndt med to fuldstændig tomme Hænder for ca. 20 Aar siden, og over 100 rdl lagt op om Aaret var den Gang mange Penge. Han blev i 1746 gift med Cathrine Bierregaard, der var født 1719 paa Nørvinkel (se Lemvigslægten), og med hende havde han Datteren Mette Christine Hostrup, f. $\frac{20}{7}$ 1748, † $\frac{19}{6}$ 1767. Ægteskabet var imidlertid ikke af lang Varighed, idet Konen allerede døde 1750, og han synes saa at have tilbragt Resten af sit Liv som Enkemand. Deres Bryllup og Konens Dødsdag er forgæves eftersøgt.

Hostrup havde samlet sig en ret betydelig Formue og ønskede ganske naturligt at disponere over, hvorledes den skulde fordeles efter hans Død, og han indgik derfor til Kongen med følgende Ansøgning:

»I allerunderdanigst Haab om Deres Kongelige Majestæts allernaadigste Confirmation herpaa haver jeg med sund Fornuft og god Overlæg over min efterladende Formue forfattet følgende uforanderlige Disposition og Testamente, nemlig:

- 1) Saasomt jeg ved Døden er afgangen, udreedes først af mit Boe en anstændig Begravelse samt al den paa mit Boe hæftende beviislige Gæld, hvoriblandt i sær de 600 rdl, skri-

ver Sex Hundrede Rixdaler, som jeg til Justitzraad Bruuns Daatter, Jomfrue Bruun, for min afdøde Svoger Sr. Niels Holms Enke indestaaer for.

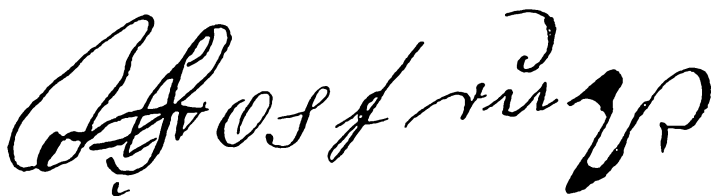
- 2) Til Hellig Geistes Sogns Fattiges Skole udbetales, som jeg dertil skjænker og giver 3000 rdl, skriver Tree Tusinde Rixdaler D Courant.
- 3) Min Tienesté-Piige Anna Catharina Grønlund giver jeg, som hende udbetales, 500 rdl, skriver Fem Hundrede Rixdaler D Courant, tillige med de i mit Sengekammer forefindende Meubler: Sengen, hvori jeg ligger, med Klæderne, Bord, Stoele, Speil, Chatollet, dets Indhold undtagen, Skilderier med videre.
- 4) Min Tieneste-Piige Maren Andersdtr. giver jeg, som hende udbetales, 100 rdl, skriver Eet Hundrede Rixdaler D Courant.
- 5) Min Broder-Daatter Maren Michelsdaatter skal, saa længe hun lever, nyde Renten af 1000 rdl, skriver Eet Tusinde Rixdaler D Courant, og naar hun ved Døden er afgangen, nyder hendes 3de Børn, nemlig 2de Sønner og 1 Daatter til liige Deeling denne Rente, men Capitalen bliver urørt henstaaende, indtil de 2de Sønner kommer i en skikkelig borgerlig Nærings Vey, da dem hver udbetales 500 rdl, skriver Fem Hundrede Rixdaler, ligesom jeg for deres Syster, Mette Kirstine, bestemmer 500 rdl, skriver Fem Hundrede Rixdaler, hvoraf hun, foruden $\frac{1}{3}$ af den forbemeldte Rente, nyder den fulde Rente, og naar hun maatte indgaae et efter hendes Stand andstændigt Ægteskab, udbetales disse 500 rdl til hendes Mand. Er saa ialt under denne Post indbefattet 1500 rdl, skriver Eet Tusinde og Fem Hundrede Rixdaler D Courant. Skulde eet eller fleere af disse 3de Børn ved Døden afgaae, forinden de kommer i ommeldte Næringsvej eller Piigebarnet vorder gift, da arver de længstlevende den Afdøde til liige Deeling, og om de 2de saaledes skulde bortdøe, beholder den længstlevende det alt, dog intet af Capitalen at udbetales uden de foreskrevne Vilkaars Opfyldelse.

- 6) Min afdøde Svoger Sr. Niels Holms Enke nyder, saa længe hun lever, Renten af 1000 rdl, skriver Eet Tusinde Rixdaler D Courant, og naar hun ved Døden er afgangen, skal de 1000 rdl tilhøre den grønlandske Mission og hellig Geistes Sogns fattige til liige Deeling, dog at de berørte Sogns fattige tilkommende Fem Hundrede Rixdaler skal udbetales til nuværende Aftensangs Præst der ved Menigheden og være under hans Disposition, ligesom jeg med nuværende Missions Secretair Christen Hee Wadum har aftalt, at han imodtager de under 5te og 6te Post ialt legerede 2500 rdl, skriver Toe Tusinde og Fem Hundrede Rixdaler, besørger dem paa Rente blandt Missionens Midler udsat og selv eller ved Eftermand foreskrevne min Villie dermed i et og alt opfyldt, i hvilken Henseende en Gienpart af dette mit Testamente, saasomt det er confirmeret, skal tilstilles det Kongelige Missions Collegium og fornævnte Aftensangspræst, navnlig Hr. Hans Henrich Müller.
- 7) Naar forinden fornævnte i alt Capital 6700 rdl, skriver Sex Tusinde og Syv Hundrede Rixdaler D Courant, af mit Boe er udredet, skal min Brodersøn, Borger og Brøgger her i Staden Jens Michelsen Hostrup, som jeg herved indsætter til min Universelle Arving, nyde, eye og for sig aleene beholde alt det overskydende af reede Penge, Gaard og alle øvrige af mig efterladende Eiendomme, hvad Navn de end have maatte, imod at han til min Broder, Peder Andersen, udbetaler aarlig, saa længe som han lever, 50 rdl, skriver Halvtredsindstyve Rixdaler, og til hans egen Broder, Anders Michelsen Hostrup, ligesaa aarlig, saa længe han lever, 40 rdl, skriver Fyrgetive Rixdaler, for hvilke aarligen udbetalende 90 rdl han har at stille Øvrigheden, hvem en Gienpart af dette mit Testamente leveres, den i saa Maade vedbørlig Sikkerhed, hvilken skal igjen være Jens Michelsen Hostrup eller Arvinger hjemfalden, saa snart ommeldte Peder Andersen og Anders Michelsen Hostrup ved Døden ere afgangne.

At dette saaledes er min uforanderlige Villie og faste Beslutning, det haver jeg med Haand og Segl stadfæstet saa og ombedet hosværende Hr. Vogelius og Secretair Hee Wadam dette ligeledes med Haand og Segl at bekræfte.

Kiøbenhavn, den 20de December 1778.

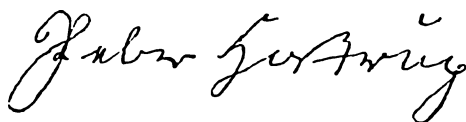
A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peder Andersen', written in a cursive style.

Hvis Hostrup den Gang har tænkt sig at dø, maa han senere være kommen paa andre Tanker, for han levede endnu i 6 Aar, og først $\frac{2}{3}$ 1784 forlod han det timelige, og Brodersønnen indsendte saa Testamentet til Confirmation. De forskellige Beløb indbetaltes til Missions Collegiet, og i dettes Regnskaber figurerer de nu, indtil de efterhaanden udbetales eller Legatarerne afgaa ved Døden.

Den anden af Brødrene, Peder Andersen, kom i Slutningen af Tyverne til Kiøbenhavn, hvor han nedsatte sig som Brændevinsbrænder. Han ejede først Huset paa Hjørnet af Hummergade og Ulkegade, som han købte 11. December 1754. Heller ikke han havde Penge til at udbetale Købesummen med, men maatte laane 3600 rdl hos Hr. Johan With, der i Obligationen kaldes velærværdig og vellærd, og for dette Beløb kautionerede Broderen Jens. Tre Aar senere køber han et Hus i Dybensgade, til hvilket han laaner 1000 rdl, men nogle Aar efter omprioriterer han, saaledes at han faar 1200 rdl til Laans i det, men ingen af Ejendommene synes at have givet ham noget Udbytte. Det gik i det hele taget kun smaat for ham, og i 1768 beder han Magistraten forhjælpe sig og Hustru, der sad i fattige Omstændigheder, til en Plads i Vartou. Han boede da i Kattesund, Vester Kvarter Nr. 129, og angiver, at han er

»Advis Bud«. Imidlertid mente Magistraten ikke at kunne anbefale ham, og han søger saa igen to Aar senere¹⁾, men heller ikke den Gang synes det at være lykkedes ham at komme ind i Stiftelsen. Først $\frac{8}{1}$ 1779 blev han indtaget, men da var Konen allerede død.

Peder Hostrup var en af de mere velforsynede, der kom ind i Vartou, idet han havde 3 Dyner, 3 Hovedpuder, 3 Par Lagen, 1 Omhæng, 1 Dragkiste, 3 adskillige Kjortler og Veste og Buxer, 4 Skjorter, 6 Sæt Lintøj, 1 Stol og 1 Bord. Lang Tid fik han ikke Lov til at nyde Hvilen derinde, idet han allerede døde $\frac{16}{11}$ 1781, og det viste sig da, at han havde holdt godt Hus med sine Ejendele, for alt, hvad han havde

indbragt, fandtes i Behold med Undtagelse af den ene Dyne, men saa var der til Gengæld kommet 1 Hat, 1 Nathue og 1 Par — sorte Silkestrømper til; dog beløb Værdien af det alt sammen sig kun til 13 R. 2 $\frac{1}{2}$ 12 β .

Peder Andersen Hostrup havde været gift 2 Gange; hans første Hustru hed Margarethe Mogensdatter. Hun døde $\frac{14}{5}$ 1744, og med hende har han haft en Datter, Ellen Marie, der er død som Barn ($\frac{24}{8}$ 1746), og Hostrup søger saa Magistraten om, at den Mødrene Arv paa 50 rdl, som indestod for hende i Overformynderiet, maatte udbetales til ham som Barnets Fader og eneste Arving²⁾. Desuden var der af dette Ægteskab en Søn, Anders, der var født $\frac{26}{10}$ 1743, og som 1762 fik udbetalt sin Mødrenearv.

Anden Gang var Peder Hostrup gift med Catharine Olesdatter, der blev begravet fra Frue Kirke $\frac{25}{4}$ 1770, og som angives at have været 63 Aar gl. Af dette Ægteskab har der næppe været Børn.

Første Gang man med Bestemthed kan paavise Mikkell Andersen i Mariager er den $^{15}/_5$ 1726, hvor han optræder som Vidne, og da tjente han »Madm. Bloch«, den samme som findes nævnt ovenfor som Bæremoder, »for Kost og Løn«, men allerede den $^{23}/_6$ s. A. mødte han for Retten og »toeg Borgerskab paa den Maade, som udi Borgerskabsbogen findes Anført«. Desværre findes denne Bog ikke i Landsarkivet for Nørrejylland. Den $^{16}/_6$ 1726 underskriver Lauritz Jensen og Christen Andersen Forloverattest for ham, og den $^{23}/_7$ troloves han til Anna Lauritzdatter, til hvem han derpaa vies den $^{29}/_9$ s. A. Hans Kone var en Datter af Snedker Lauritz Jensen og Hustru Maren Kristensdtr., der var bleven viede i Mariager $^{14}/_7$ 1693 og hvis 6te Barn hun var. Det har sikkert

Mikkel Andersen

været smaa Kaar, de unge Folk er gaaet ind til, og det synes heller ikke, som om det er lykkedes Mikkell Andersen at arbejde sig frem, noget, der vist heller ikke har været let der i Byen, hvor Forholdene netop paa den Tid var alt andet end gode. Der fødtes Ægteparret ialt 7 Børn, af hvilke de fire dog døde som smaa, saaledes at kun to Sønner og en Datter var ilive ved Faderens Død. Mikkell Andersen har ernæret sig som Daglejer, som saadan betegnes han i den opbevarede Fortegnelse over Brandstyr til Viborg $^{7}/_3$ 1729, og det er grumme lidet, man kan spore til ham i de Arkivalier, der endnu findes. Han har som alle andre Borgere efter Tur maattet deltage i Rettens Pleje, men ellers træffes hans Navn kun en eneste Gang foruden ved Børnenes Daab, og det var, da han var Forlover for sin Svoger Johan Diedrich, ved hvilken Lejlighed han kaldes, men ikke underskriver sig Michel Andersen Horn, et Efternavn, han først synes at have taget i de sidste Aar, han levede.

Den $^{27}/_1$ 1743 afholdes der Skifte efter ham, og der var da til Deling mellem Enken og Børnene Anders, 11 Aar, Jens, 9 Aar, og Maren, 6 Aar, Indbo og Redskaber for 26 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$ samt »Vaaningen, som den sal. Mand iboede; den er indrettet og for nærværende Tid forsynet med tvende Beboere foruden Enkens, bestaar ialt af 12 Bindinger med tilliggende Haugeplads, blev vurderet for 40 Rdl.«, saa hele Boets Indtægt beløb sig til 66 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$. Ifølge en Panteobligation til Christen Hansen i Ajstrup, tinglæst $^{16}/_{13}$ 1733, skyldtes der 20 Rdl. foruden et Aars Rente, »hvilken Capital Kreditor fremdeles betroede Enken«. Desuden anmeldte den afdødes Broder, Jens Andersen, »tjenende i Kjøbenhavn for Brøggersvend«, en Fordring paa 10 Rdl., som han havde laant ham i rede Penge. Da dette tilligemed en Del Smaagæld løb op til 51 Rdl. 4 $\frac{1}{2}$ 11 β , saa ser man, det var ikke store Sager, der blev tilbage til Enken og de tre Smaabørn. Imidlertid har hun stridt sig igennem, og da hun dør og der den $^{11}/_7$ 1764 skiftes efter hende, er der vel ikke store Sager, men der bliver dog en lille Sum tilovers til Datteren Maren, til Fordel for hvem begge Brødrene gav Afkald paa deres Arvepart.

Sønnerne var den Gang allerede rejste fra Mariager og havde taget Ophold i København, og de kaldes begge to i Skiftet for Hostrup. Den ældste, Anders, var da Bryggersvend, medens Jens var Guldsmedesvend. Hvor han har staaet i Lære og hvorlænge han har givet sig af med Kunsten, kan ikke oplyses, men det har næppe været ret mange Aar, ialtfald er han gaaet over til Broderens Profession, da han $^{10}/_2$ 1772 tager Borgerskab og den $^{13}/_{12}$ 1775 gifter sig med Gertrud Rasmusdatter. Denne var født i Maarup som Datter af Rasmus Jensen og Hustru Maren Rasmusdtr. og var døbt i Nødager Kirke $^6/_1$ 1735. Hun havde tidligere været gift, idet hun $^5/_9$ 1768 havde ægtet Brændevinsbrænder Lars Madsen Balsløv, der var Enkemand og bragte hende to halvvoxne Sønner med i Ægteskabet. Disse fulgte saa med, da hun senere blev gift med Hostrup, og synes at have holdt til der

ogsaa efter Stedmoderens Død, idet den ældste, Mathias, i 1780 ansøger om, at hans Stedfader, Jens Mikkelsen Hostrup, maa blive beskikket som Kurator for ham. Gertrud Rasmusdatter har sikkert været i Besiddelse af nogle Midler, for i et gensidigt Testamente, der oprettes samme Dag, Brylluppet staar, disponeres der over 500 rdl til hendes Slægtninge, af hvilke Moderen og 3 Søskenne da endnu levede.

Hostrup havde tidligere været forlovet med Marie Margrethe Tschierning, med hvem han havde Datteren Anna Lucie, der var født 1757. Moderen var sikkert den Marie Margrethe Tschierning, der ^{14/4} 1757 dør, 22 Aar gl., hos sin Fader Stadskaptajn Andreas T. i Landemærket, og begravet fra Trinitatis Kirke³). I saa Tilfælde havde hendes Fader ogsaa haft Vanskeligheder med at komme i Ægteskabets Havn, idet han i 1729 maa ty til Kongen for at faa Tilladelse til at gifte sig med sin Kjæreste, Gundel Marie Vederø. Hendes Formyndere, Forældrene var døde, mente nemlig, at hun var for ung til allerede nu at holde Bryllup, og modsatte sig det derfor, men da hun var 16 Aar gammel, toges der ingen Hensyn til hans Indsigelse⁴).

Hvor Datteren er døbt, har ikke kunnet findes, men den 1. Juli 1776 lyser Hostrup ved Hof- og Stadsretten Barnet i Kuld og Køn ved følgende Dokument:

Nr. 2. 24 β. 1776.

Jeg underskrevne Jens Michelsen Hostrup, Borger og Brøgger her i Staden, tilstaar og gør herved vitterlig, at da jeg med min forlovede og afdøde Marie Margrethe Tschierning udenfor Egteskab (siden sammes Fuldbyardelse formedelst indfaldende Omstændigheder, Sygdom og Dødsfald, blev hindret) har avlet en hos mig værende Datter, navnlig Anna Lucie Hostrup, saa declarerer og lyser jeg herved bemt. min Datter Anna Lucie Hostrup i Kuld og Køn, antagende hende som mit retmæssige og ægte Barn, hvorføre hun saavel i Henseende til Arverettighed efter

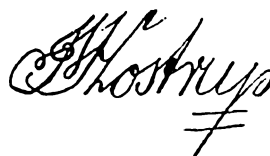
mig og efter andre i mit Sted som i alle andre Tilfælde skal ansees, og altsaa hendes Fødsel ikke i nogen Maade nu eller i Tiden at være hende til ringeste Skade eller Præjudice. Til Bekræftelse haver jeg selv egenhændig underskrevet denne min Declaration og Lysning og formaet 2de at contestere til Vitterlighed, da samme derefter ved Kbhvns. Hof og Stads Ret læses, protocolleres og paaskrives.

København, den 27. Juni 1776.

Til Vitterlighed:

P. Billeschou.

Severin.

Da Gertrud Rasmusdtr. var død efter kun et Aars Ægteskab uden at efterlade sig Børn, opretter Mikkel Hostrup, der ifølge Testamente sad i uskiftet Bo, et Gavebrev, ved hvilket han skænker sin Datter 2000 rdl forlods, saaledes at disse tilfalder hende, hvad enten han, naar han en Gang afgik ved Døden, var gift og havde andre Livsarvinger eller ej, og desuden skulde hun gaa i lige Arv med disse. Dette var jo en betydelig Gave, og der er næppe nogen Tvivl om, at denne Datter stod hans Hjerter særlig nær; det fremgaar dels af den Maade, hvorpaa han omtaler hende i Gavebrevet, i hvilket han siger, at det er udstedt for at paaskønne »den datterlige Lydighed, den ømme Omhu, Orden, Flid og gode Oeconomi, hvormed hun en Tid lang har forestaaet hans Hus«, dels deraf, at han, saasnart han er i Stand dertil, hjælper hendes Mand, Brygger Billeschou, til at komme i økonomisk Uafhængighed ved at overlade ham en Bryggergaard paa gode Vilkaar, og dels endelig ved, at han, saasnart hun gifter sig, foruden at han forsyner hende med et rigeligt Udstyr, betaler hende de 2000 rdl, som han havde tillagt hende ved det ovenomtalte Gavebrev, og det uagtet han den Gang selv var bleven gift og hans ældste Søn født. Men hans Forkærlighed for denne

sin Datter synes han at have overført paa hendes eneste Barn, Dorothea Margrethe, hvem han 3 Uger før sin Død tillægger en Arv paa 200 Rdl., uagtet han selv erklærer, at derved vil hans Hustru og deres tre fælles Børn ikke »nyde Jævnet med mit første Barn«. Imidlertid bliver dette kun Gisninger; de faa opbevarede Optegnelser om ham giver ikke noget yderligere Indblik i hans Forhold til Familien.

Hostrups anden Kone var Dorothea Christiane Holm, en Datter af Gæstgiver Niels Holm og Anne Marie Bierregaard (om dem se Lemvigslægten). Hun var født den $23/10$ 1755, og $12/1$ 1780 blev de gifte⁵⁾. Han var efterhaanden bleven en velhavende Mand, der dels ved sit Arbejde, dels ved at arve Farbroderen, Jens Andersen Hostrup, var kommen til at sidde helt godt i det, saaledes at han kunde efterlade sig et Bo, der blev vurderet til 7700 Rdl., efter at alt, hvad der skyldtes bort, var regnet fra, og dette Beløb fordeltes saa mellem Enken og Børnene. Af disse døde den yngste Søn, Niels Holm Hostrup, der var født $28/6$ 1786, i Batavia den $1/11$ 1806, og Datteren Marie Catharine, f. $3/5$ 1784, blev $18/10$ 1805 gift med Klædekræmmer Jens Lund, medens den ældste Søn Jens, f. $26/5$ 1782, blev Stamfader til Familien Hostrup Schultz, idet hans Moder $30/11$ 1792 havde giftet sig med Bogtrykker Johan Frederik Schultz, hvis Efternavn Stedsønnen fjøede til sit eget.

Michel Andersen Horns eneste overlevende Datter Maren, der var født $18/8$ 1737, henlevede hele sin Tid i Mariager, og her blev hun $21/12$ 1764 gift med »ærlig og helbefarende unge Karl« Hans Gregersen. Hvor han stammer fra, er ikke oplyst; han er ikke funden døbt hverken i Mariager eller i Randers, men han havde to Brødre, der levede i førstnævnte By, nemlig Niels, der druknede 1789 paa en Fart til Norge, og Gregers, der var Skræder og dør 1829 som Almissem. Hans Gregersen dør $21/12$ 1793, 56 Aar gl., og begravnes næstfølgende $5/1$. Ægteparret havde haft 8 Børn, af hvilke imidlertid kun fire overlevede Faderen, nemlig 3 Sønner og 1 Datter, Mette Kirstine, født $24/9$ 1769, der $4/11$ 1791 blev gift med The- og Porce-

lænshandler Jacob Friedrich Holst. Hun var jo ifølge Grandonklens Testamente berettiget til ved sit Giftermaal at faa udbetalt 500 Rdl., »dersom hun maatte indgaae et efter hendes Stand andstændigt Ægteskab«, men det har hendes Onkel, Jens, aabenbart ikke syntes, hun gjorde, for 8 Dage efter hendes Bryllup andrager han Missionskollegiet om, at de 500 Rdl. ikke maa blive hende udbetalt, da hun ikke ved sit Giftermaal har opfyldt, »hvad Testamentet paalægger hende«, og »da det i Tiden vilde være hende til Skade, men skulde man derimod erfare, at det i Tiden kunde være hende og Mand til Hjælp og Befordring i deres Næringsvej«, har han intet imod, at anførte Kapital efter nærmere Overlæg udbetales. Missionskollegiet fjøede ham, men da han allerede Aaret efter døde,

*Maren Mikelsdatter
Sørens.*

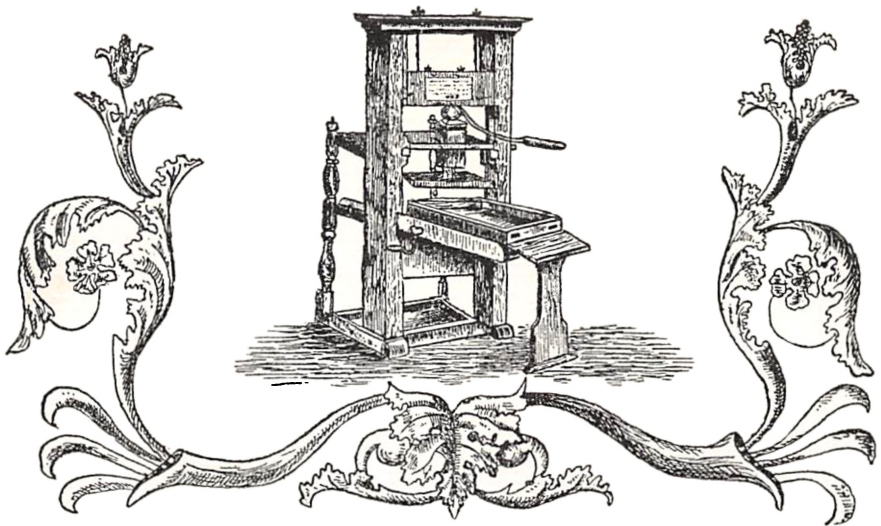
fik hendes Mand Pengene udbetalt⁶⁾. Grunden til, at Hostrup modsætter sig, at det unge Ægtepar faar Raadighed over den hende tillagte Arv, angiver han ikke i sin Skrivelse, men man kan maaske faa et Indblik i hans Bevægegrunde ved at læse et Andragende, som ^{5/12} 1791 indkom til Københavns Magistrat. I dette meddeler Sidsel Andersdtr., at Jacob Friedrich Holst under Ægteskabsløfte har besvangret hende, og at hun ved ham har avlet en Søn, Christian, som endnu lever. Da nu den ovennævnte Holst skal have indladt sig i Ægteskab med et andet Fruentimmer, ansøger hun om, at det maa blive paalagt ham at betale til deres Barns Opdragelse i Overensstemmelse med Forordningen af 14. Oktober 1763⁷⁾. Naa, der var jo løbet noget Vand i Stranden siden 1757, og nu var Onkel Jens bleven Bedsteborger og havde glemmt sin Ungdom.

Af Sønnerne levede Gregers, f. ^{5/1} 1772, endnu 1817, hvorimod Jens, f. ^{8/9} 1776, allerede da syntes at være død. Den

tredie Søn, Andreas Michael, var født, efterat Arveonklen havde gjort sit Testamente, f. $\frac{23}{1}$ 1780, og er derfor ikke kommet med deri; han døde 1823 i København.

Det er allerede nævnt, at det tredie af Mikkel Horns Børn, Anders Mikkelsen Hostrup, f. $\frac{10}{9}$ 1732, kom til København som Bryggersvend, og der er han bleven Resten af sit Liv. Han synes ikke at have været gift og har i alt Fald i de senere Aar været svagelig og har da boet hos Broderen. Da Onklen var død, søgte Jens Mikkelsen om at maatte slippe for at stille Sikkerhed for de 40 rdl, han ifølge Testamentet aarligt skulde udbetale Broderen, naar han med troværdige Mænds Attest godtgør, at han har ermeldte sin skrøbelige Broder i Huset hos sig og forsyner ham med det nødtørftige; og det indrømmes ham⁸⁾. Senere, da hans Enke var bleven gift med Bogtrykker Schultz, synes denne at have overtaget Forsørgelsespligten, indtil Anders Mikkelsen Hostrup er død $\frac{29}{11}$ 1794. I Skifteforretningen anføres han som Arbejdsmand, og han ejede absolut intet; alle hans Efterladenskaber vurderedes til 4 $\frac{1}{2}$. Han begravnes $\frac{3}{13}$ paa Assistens Kirkegaard og anføres i Helliggeist Kirkebog som værende 38 Aar gl.; men dette maa bero paa en Fejltagelse fra Klokkerens Side, idet der næppe kan være Tvivl om, at Kirkebogens Anders Mikkelsen, Driver hos Brygger Schultz fra Kompagnistræde Nr. 48, er identisk med Skifteprotokollens Arbejdsmand Anders Mikkelsen Hostrup.

G runden til tre af de største endnu bestaaende Trykkerier i København, nemlig Berlings, Thieles og Schultz's, er lagt i Slutningen af det 18de Aarhundrede. Mange Forhold medvirkede til, at den sidste Halvdel af Aarhundredet bragte gode Tider for Bogtrykkeren, som den Gang ogsaa hyppigt ejede Størstedelen af de hos ham trykte Bøger og havde dem paa Forlag. Thi medens det tidligere væsentlig var Videnskabsmænd, der lod Bøger trykke, gav den øgede Oplysning i det brede Lag Bogmarkedet et delvis andet Præg, idet mange skønliterære Værker, Romaner, Rejsebeskrivelser og Æventyr saa Dagens Lys, ligesom Udgivelsen af Aviser tog Opsving.

Det i 1748 af Ernst Heinrich Berling overtagne Trykkeri voksede sig snart stort og kraftigt, og dets Forlagsvirksomhed var betydelig i dets første Tid. Senere kastede det sig helt over Aviser og »Extraordinære Relationer«, »Kjøbenhavns nye Tidender«, »Danske Statstidende«, »Den til Forsendelse med de kgl. Brevposter privilegerede Berlingske politiske og Avertissements Tidende«, og hvad de nu gennem Tiderne have

været benævnt, gav, alt som Aarene skred, Trykkeriet sit særlige Præg.

I dette Trykkeri arbejdede i 1766 Johan Rudolph Thiele og Aaret efter Broderen Frederik Wilhelm Thiele, indtil de selv etablerede sig som Bogtrykkere, Joh. Rud. Thiele 1770, Broderen 1781. Medens det af Fr. W. Thiele oprettede Trykkeri allerede forsvinder 1797, bestaar det andet Firma endnu og har gennem den forløbne Aarrække hævdet sig en Plads i første Række blandt de Trykkerier, hvor Bestræbelserne for et godt udført og smagfuldt Arbejde har været fremtrædende.

Grundlæggeren af det tredje store københavnske Trykkeri, der ved Siden af de to allerede nævnte skulde have Livskraft til at fortsætte i samme Familie gennem over hundrede Aar, var Johan Friederich Schultz, der er født i Odense $\frac{1}{3}$ 1756 som Søn af Walther Frideric Schultz, Tjener hos Dr. Eichel, og Anna Catrine Jensdtr. († $\frac{14}{3}$ 1771, 36 Aar gl.). Han lærte i det derværende Adressekontors Bogtrykkeri og kom derpaa i 1777 til det Berlingske Officin, hvor han arbejdede, indtil han 1783 købte et sal. C. Sander tilhørende mindre Trykkeri. Dette har sikkert ligget i Sct. Pederstræde, hvor Ejeren i hvert Fald boede i 1782, men Køberen maa have flyttet det til Store Færgestræde, en Gade, der gik fra Stranden op imod Amager Torv, thi i Berlingske Tidende for 3die Oktober 1783 findes følgende Avertissement:

Da jeg undertegnede har tilkøbt mig sal. Sanders Bogtrykkeri og nedsat mig som Bogtrykker her i Kjøbenhavn, saa ønsker jeg mig og mit Arbejde recommanderet til det højtærede Publikum.

Johan Frideric Schultz,
boende i St. Færgestræde.

At Forholdene har været smaa i Begyndelsen, fremgaar af, at der i 1785 i Trykkeriet foruden Schultz selv kun arbejdede 3 Bogtrykkersvende og 2 Lærlinge, og det overtagne Trykkeri har sikkert ogsaa været i en maadelig Forfatning,

HØJBROSTRÆDE, SET FRA AMAGER TORV
EFTER TEGNING AF H. C. C. LEY

saa den haarde Nødvendighed har tvunget Sander til at afhænde det. Han havde i Forvejen prøvet med flere Kompagnoner, men da det solgtes til Schultz, var han alene om det. Dette kan jo nok tyde paa, at det ikke var særlig godt, og Samtiden fremhævede da ogsaa gentagende Gange, at det kun var lille og tarveligt.

Hvorledes det nu end maa have været, maa Schultz have faaet sat Skik paa det, for den 16. November 1787 flyttede han ind i sin egen Gaard i Højbrostræde 64. Flytningen fejredes af »Kunstforvandterne« ved Trykningen af et stort Mindeblad, der var underskrevet af 8 Svende, en ikke ringe Forøgelse i de faa Aar.

Den 8. April 1786 var Schultz bleven udnævnt til Universitetets anden Bogtrykker, hvorved der tilsagdes ham »at nyde den Frihed for borgerlige og Byens Tyngder, som Hs. Majestæt haver forundt alle dem, der sorterer under Universitetet«. Med denne Udnævnelse fulgte Forpligtelsen til at trykke et vist Arkantal frit for Universitetet, hvilket for Schultz's Vedkommende blev ansat til 14. I 1789 fik han Titel som Hofbogtrykker.

Vil man kaste et Blik paa, hvad Schultz har haft i Arbejde for egen Regning indtil 1792, møder man først de to ansete Tidsskrifter »Minerva« og »Tilskueren«, der begge redigeredes af Rahbek, med hvem Schultz lige fra de aller første Tider stod i nært Venskabsforhold, men desuden en Række paa ca. 90 Bøger, omhandlende alt muligt, og at man formaede at levere smukt Arbejde, derom vidner Baggens Udgave af »Niels Kliims underjordiske Rejse«, der i 1789 udkom med Abilgaards af Clemens stukne Billeder.

Schultz nøje Bekendtskab med Tidens ledende Mænd indenfor Literaturen, Folk som Rahbek, Baggesen, Thaarup, Pram og Rasmus Nyerup hjalp ham betydeligt; og stadig fremsendes der fra ham Subskriptionsindbydelser paa nye Ting, og han omgaas i adskillige Aar med Planer om at foranstalte en samlet Udgave af Holbergs Værker under Redaktion af Rahbek,

men det var først i hans aller sidste Leveaar, at det lykkedes ham at faa Planen realiseret og sikkert ikke i den Form, som han fra Begyndelsen af havde tænkt sig det.

Ogsaa som Bladudgiver møder man Schultz's Navn. Den 1. Januar 1786 udkom »Ugentlige Tidender« eller »Kjøbenhavn«, som Hovedet paa Bladet slet og ret hed. I Programmet loves foruden en Mængde andre Goder, navnlig et bedre Sprog end ellers var almindelig i de Tidens Blade, men det varede ikke længe, før Schultz kom i Proces med de to Bladudgivere Høpfner og de Berlingske Arvinger, som begge mente sig eneberettigede til at udgive politiske Tidender. Vel vandt han sin Sag, men om Udgivelsen ikke har kunnet betale sig, eller der fra Cancelliet er henstillet at ophøre med Udgivelsen, da han intet Privilegium havde, faar staa hen, men der udkom efter Dommen ikke flere Numre, og først efter at have overtaget det Høpfnerske Forlag ser vi igen Schultz som Bladudgiver, idet han i nogle Aar fortsatte »Kjøbenhavnske Posttidende« med Rahbek som Redaktør.

Den 5te Juni 1795 indtraf der en Katastrofe, der nær kunde have ødelagt den driftige Mand fuldstændig, idet hans Ejendom, Trykkeri, Boglade og Indbo sammen med saa mange andre Værdier gik til Grunde ved den store Ildebrand. Herom fortæller Rahbek: Jeg skyndte mig nu hen til min Ven Schultz, hvor jeg fandt dem i fuldt Begreb med at flytte; men efter at have gjort nogle Rejser, spærrede Ilden os Vejen ud ad Forhuset. Da man sagde os, at vi ikke kunde komme ud af Porten til Højbrostræde, gik vi ud af Porten til Læderstræde. Da vi kom tilbage, mødte Schultz's Fuldmægtig os i Læderstræde med det Budskab, at Trykkeriet nu var faldet ned i Bagporten og følgelig alle Indgange og Udgange spærrede. Ogsaa den Ejendom, som han havde faaet med Konen, nedbrændte Natten mellem Lørdag og Søndag, og det var derfor ikke saa underligt, at Schultz, da han Morgenen derefter mødte sin Ven Rahbek, modtog ham med de Ord: »Nu er begge mine Gaarde brændte; nu kan jeg spadsere!«⁹⁾

Selvfølgelig var det et stort Tab, Schultz havde lidt. Foruden hele Forlaget var ogsaa mange Værker, han arbejdede paa for fremmed Regning, gaaet op i Flammer, saaledes Malling og Thaarups statistiske Aarvog, Kierulfs Udgave af Mengels Statshistorie og Suhms Historie af Danmark. Af det sidstnævnte Værk var 7de Bind færdigt, men ikke udsendt, og heldigvis var der udleveret et Eksemplar til en Student, for at han derefter skulde udarbejde Registret, thi intet af Oplaget reddedes, ligesom de Ark, der var trykt af 8de Bind, tilintetgjordes, og af dette reddedes absolut intet; men det værste var alligevel, at hans Materiale var brændt, og i de Tider var dette vanskeligt at erstatte i en Fart, ligesom det ogsaa i den haardt medtagne By var næsten umuligt at skaffe Husly til alle de husvilde Mennesker, endsige til Maskiner og deslige. Men allerede Samtiden var paa det rene med, at han nok skulde komme ud over det; derom vidner den Anekdote, der fortaltes, at da en Bekendt til Samsø havde beklaget den Ulykke, der var overgaaet Schultz, havde denne svaret: »Aa, det kommer han nok over. Nej, var Rahbek brændt for ham, saa havde det været noget andet!« Hermed sigtedes til den store Andel, Rahbek havde i næsten alt, hvad der udgik fra Trykkeriet.

Og det viste sig ogsaa, at Schultz skaffede sig Udvej for paany hurtigt at fortsætte sin Virksomhed. Kunde han ikke faa et nyt Trykkeri bragt tilveje, maatte han søge at overtage et af de allerede bestaaende, og det lykkedes ham. Allerede den 10. Juni indrykkede han følgende Bekendtgørelse i Adresseavisen:

De ærede Velyndere, der hidtil have betjent sig af mit Trykkeri eller for Fremtiden agte at overdrage mig deres Arbejde, har jeg herved den Ære at bekjendtgjøre, at jeg nu boer i Gaarden No. 36 i Skindergade, hvilken jeg tilligemed tilhørende Trykkeri, Forlag o. s. v. af Hr. Director Høpffner har tilkjøbt mig.

Joh. F. Schultz.

Købesummen angives at have været 30,000 Rdl., et efter de Tider meget betydeligt Beløb; men det høpffnerske Bogtrykkeri indtog ogsaa en meget fremskudt Plads blandt de københavnske Trykkerier og kunde se tilbage paa en Virksomhed, der strakte sig gennem mange Aar. Blandt Værker, der er udgaaede fra dette Trykkeri, er der kun Anledning til at dvæle ved Udgaven af Holbergs Komedier, »trykt paa Forlæggerens egen Bekostning« i 5 Bind 1743, og de senere Udgaver i 7 Bind, der er trykt hos Direktøren over Hans Kgl. Majestæt og Universitets Bogtrykker J. J. Høpffner som første Forlægger og findes hos hannem tilkjøbs. Det kom nemlig, da Direktør Jens Hostrup Schultz adskillige Aar senere vilde forbyde andre at udgive Holbergs Komedier, til at spille en væsentlig Rolle som Argument.

Det høpffnerske Trykkeri havde mod en aarlig Afgift erhvervet Eneret paa Udgivelsen af Almanakker, men medens Høpffners Bestallinger som Direktør for det kgl. Bogtrykkeri og som Universitetets 1ste Bogtrykker var personlige og maatte søges, medfulgte Almanakprivilegiet ved Overtagelsen. Den 12. September 1795 modtog Schultz Udnævnelsen som Universitetets 1ste Bogtrykker, og 12. December s. A. blev han udnævnt til Direktør for det kgl. Bogtrykkeri.

Der er næppe Tvivl om, at Schultz pekuniære Stilling havde været stærkt rystet straks efter Branden, men nu syntes alt at tegne godt; han tog med Kraft fat paa at genopføre den nedbrændte Bygning paa Hjørnet af Højbro- og Læderstræde, og allerede den 10. Oktober næste Aar toges den i Brug. Lokalerne var efter Datidens Forhold fortræffelige, rummelige og lyse, og for at undgaa en Katastrofe som den, der havde ødelagt saa store Værdier, var der anbragt et kostbart Pumpeværk, der bragte Vand gennem alle fire Etager og i paakommende Tilfælde kunde sætte hele Trykkeriet under Vand. Her var saa Forretningen til Huse i 75 Aar, og da den flyttede derfra, var det kun paa Grund af Pladsmangel, fremkaldt ved Trykkeriets stadige Udvikling.

Ligesom før Branden blev Trykkeriets Kontor et Samlingssted for Nationens ypperste Skribenter, repræsenterende alle mulige Anskuelser; de gik ud og ind, dels for at tale med Schultz om Forretninger, dels fordi de der havde al Udsigt til at træffe andre ligesindede, af hvem de kunde høre nyt, og Professor Rasmus Nyerup, der var Trykkeriets Korrektør, og Knud Lyhne Rahbek var sikre daglige Gæster i flere Timer.

Det er allerede nævnt, at Schultz stod i et nært personligt Venskabsforhold til adskillige af Datidens mere fremtrædende Mænd indenfor Literaturen, og dette Venskab var sikkert Aarsag til, at han, om hvem man skulde tro, at hans store og stadig voksende Forretning gav ham tilstrækkeligt at bestille, fik overdraget en Mængde mere eller mindre brødløse Hverv, der alle lagde Beslag paa hans Arbejdskraft. Først og fremmest var der Rahbek, hvis altid mindre gode pekuniære Forhold nok kunde give ham en Del at bestille, og gennem ham blev han ført ind i en Kreds af Mænd, der alle forstod at benytte sig af hans Hjælpsomhed. P. A. Heiberg var saaledes en af dem, for hvem Schultz var en meget benyttet Ven, hvem han paalagde en Mængde mere eller mindre behagelige Kommissioner, efter at han var draget i Landflygtighed. Desværre er den vidtløftige Korrespondance, som de to har ført sammen, med saa godt som alle Schultz's andre Breve fra den Periode gaaet til Grunde ved Trykkeriets Flytning i 1870, og kun enkelte Brudstykker er bevarede; men af disse fremgaar det tydeligt, at Schultz havde Heibergs fulde Tillid og af ham betragtedes som hans Repræsentant i København. Gennem Edv. Storm blev Schultz indført i Efterslægtsselskabet, der hurtig lagde Beslag paa ham, og gennem en Række af Aar havde han Tilsyn med dettes Ejendom, der netop i den Periode tildels ombyggedes, hvilket selvsagt gav et betydeligt Arbejde. Hans Interesse for dette Selskab fik ogsaa et synligt Udtryk derigennem, at hans Enke stiftede et Legat paa 200 Rdl. til Fordel for det.

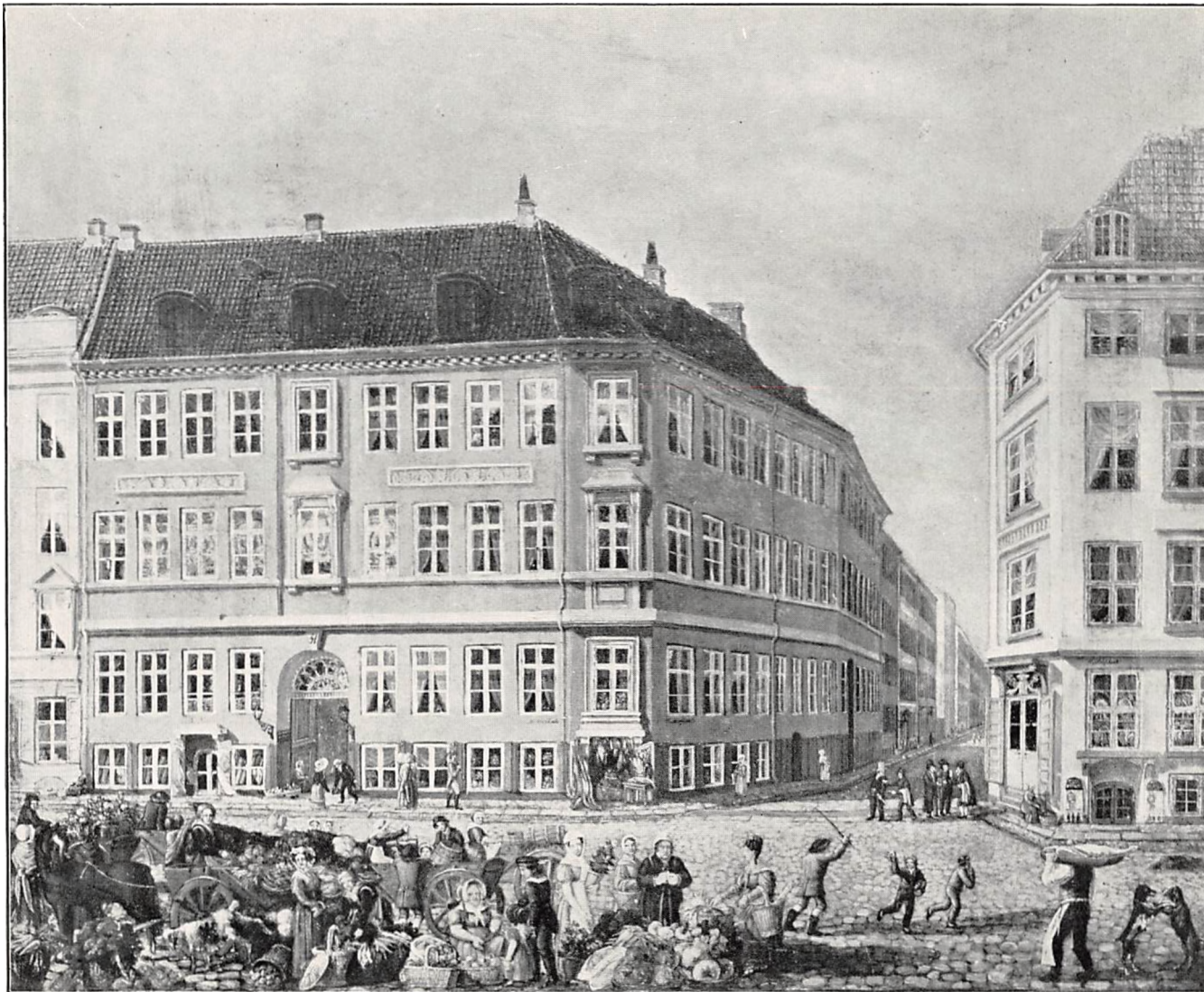
Men ogsaa det offentlige vidste at gøre Brug af ham. Gennem en lang Aarrække, fra 1803, var han Medlem af de 32 Mænds Forsamling, og da Indkomstskatten indførtes 1810, var han blandt de fire første, der kom ind i det i den Anledning nedsatte Udvalg. Han var Kirkeværge for Nikolai Kirke, og da denne gamle, minderige Bygning var gaaet til Grunde ved Hovedstadens Brand, var han en af de ivrigste i Arbejdet for at faa den genopført og tilbød at yde et betydelig Bidrag hertil. Bryggerlaug, Brændselskommission og mange andre halvt eller helt offentlige Institutioner lagde Beslag paa hans Arbejdskraft, der synes at have været ret ubegrænset.

Ægteskabet med Dorothea Christine Holm, der var indgaaet ^{30/11} 1792, synes at have vakt en vis Opsigt blandt Vennerne. Storm omtaler det i sin Dagbog allerede 19. Juni, og ogsaa Rahbek skriver om det, og de møder alle op til Brylluppet med versificerede Lykønskninger, Baggesen bl. a. med »Lad andre synge, hvad de ville«, Sange, der udtalte gode Ønsker for Brud og Brudgom. Dog trods disse forblev Ægteskabet barnløst, men det har næppe derfor manglet paa Ungdom i Huset. Foruden Stedbørnene var der en Tid en Datter af Konens Fætter, Jacob Nicolai Wilse, i Huset hos dem, og den ^{30/1} 1813 antog de sig et Pigebarn, som fandtes henlagt den ^{18/9} 1812 i deres Port. Barnet, som de lovede at forsørge, lod de døbe Dorothea Cathrine. Forholdet til den ældste af Stedsønnerne, har næppe alle Tider været helt godt; ganske vist har Schultz, efter at han havde lært Bogtrykkerkunsten hos ham, han udskreves af sin Lære ^{1/3} 1802, ansøgt om, at han maatte adjungeres ham i Stillingen som Direktør for det kgl. Bogtrykkeri og siden udnævnes til at beklæde dette Embede, men Danske Cancelli svarer, »at uagtet Cancelliet med megen Fornøjelse erkender baade Hurtigheden og Nøjagtigheden, hvormed alt, hvad der leveres til Deres Officin, bliver sammesteds fra expederet«, saa mener det dog ikke at kunne indgaa med nogen Indstilling desangaaende til Kongen, men lover, »naar Direktørembedet bliver i sin Tid ledigt, vil dette

JOHAN FRIDERICH SCHULTZ
SKIVE SOM SKYDEBRODER
EFTER ORIGINALEN, DER TILHØRER DET KONGELIG
KØBENHAVNSKE SKYDESELSKAB

Collegium i Betragtning af Deres egen Fortjeneste og med Hensyn til, at Deres Søn deels tjener i et saa hæderligt Corps som Kongens Livjægercorps og deels har fremlagt Beviiser for sin Duelighed i sin Kunst, med Beredvillighed og paa det bedste anbefale hans Ansøgning om at erholde dette Embede, hvis han i saa Henseende fremdeles skulde vedblive sit Ønske¹⁰. I nogle Aar arbejdede han i Forretningen, men saa har han søgt andetsteds hen og i en Del Aar været ansat i Notarialkontoret, først som Kopist og senere som Fuldmægtig, og i denne Tid synes han at have ført en ret omflakkende Tilværelse, idet han ses at have haft Bopæl mange forskellige Steder. Om Grunden til dette mindre gode Forhold foreligger der imidlertid intet, og det er derfor umuligt at dømme om, hvor Skylden laa; men naar man ser, hvor godt Forholdet var mellem Schultz og alle de mange forskellige Mennesker, der kom i Berøring med ham gennem hans Forretning, og hvor hans Personale hang ved ham, er man tilbøjelig til at tilskrive den unge Jens Hostrup Hovedparten af Skylden, hvis da ikke den Omstændighed, at hans Kone var Jødinde, er tilstrækkelig til at forklare det spændte Forhold. Og Schultz's Stilling til sit Personale kunde ikke være bedre; ved enhver Lejlighed lagdes dette for Dagen, og i de talrige Sange, der blev skrevet til ham, hver Gang han fyldte Aar, og som samledes i et lille Hæfte paa hans 60-aarige Fødselsdag, har vi det bedste Bevis for, at han var en endog meget afholdt Principal. Om de mange, der nu snart i halvandet Hundrede Aar har arbejdet i det schultz'ske Officin, haves et interessant Minde i den gamle Svendebog, idet enhver Dreng, der havde lært Kunsten der i Huset, efter udstaaet Læretid fik en Bevidnelse herom indskrevet i Bogen, og denne underskrevs saa af samtlige Svende, der paa det givne Tidspunkt arbejdede der. Det første Hundredaar omfatter 170 udlærte, af hvilke mange i over en Menneskealder blev i Forretningen, mange af dem som Principalens betroede Støtter og udmærkede Medhjælpere i Ledelsen. Da Schultz imod Slutningen

EJENDOMMEN HØJBROPLADS NR. 4
OPFØRT AF JOHAN FREDERIK SCHULTZ EFTER BRANDEN 1795
EFTER ET SAMTIDIGT OLIEMALERI TILHØRENDE V. HOSTRUP-SCHULTZ

af Aaret 1817 blev angreben af en Leversygd, der den 28. November gjorde Ende paa hans Liv, vakte Dødsfaldet almindelig Sorg; saavel Fr. Høegh Guldberg som Rahbek hædrede ham, den første ved en af de den Gang saa yndede Gravskrifter, den sidste ved en Artikel i »Tilskueren«, i hvilken han gav et Resume af hele hans Virksomhed i en meget sympatetisk Form, og Personalet lod følgende Digt indrykke i Adresseavisen for ³/₁₃:

FØLELSER

ved kgl. og Universitets-Bogtrykker

Hr. DIREKTØR JOHAN FREDERIK SCHULTZ'S

JORDEFÆRD

den 4de December 1817

Ædle Mand! Du er da ikke meer!
Du gik hen til Himlens lyse Rige;
Veemodfulde vi til Baaren seer,
Veemodsfulde vi fra den maa vige.

Hjærtet sørger — og vor Taareflod
Ofres Dig, Du Gode, Dig, Du Gjeve!
O, saa ofte var Du mod os god!
Evig skal Dit Minde blandt os leve!

Stræbsom i Din Ungdoms favre Vaar
Lagde Du en Grund til Fremtids Lykke,
Og Gud signede Dig Aar for Aar
At Dig Mangel her ei skulde trykke.

Stræbsom var Du i Din Manddoms Aar,
Dyd og Godhed var Din sande Hæder;
Tit Du lindred' vore trange Kaar,
Du fandt Løn i Veldaads Himmelglæder.

Trykked' Modgang os i sine Baand,
Aabent stod for os Dit gode Hjærte;
Kjærligt rakte Du os gavmild Haand,
Og Du aldrig større Fryd begjærte.

Kjøbenhavn's kongelig
Adressecomptoirs

59 Aargang. Nr. 284:

Redigeret af J. Jeszmark.

Særskilte Bekjendtgjørelser.
Paa Pladen.

Til Saighed indviet,
tabt, savnet og begravt,
gjemmes
her

Johan Frederik Schultz,
Universitetets første Bogtrykker,
Directeur
for det kongelige Bogtrykkeri,
Een
af Hovedstadens de 32 Mænd.

Født var han
den 1ste Marts 1756
og døde
den 28de November 1817.

Saa længe
Nidkjærhed i vaigt Kald,
Redebonhed
til at paatage sig
og i at udføre
Borgerpiet til Samfundsheld,
Hjælpsøvhed mod Ulykkelige,
Kjærlighed til Fædreland og Konge
anføres for
Borgerens Stempel,
Daanemandens Præg
og en Christens Mærke,
saa længe
agtes og elkes
vor Salige.

F. Högh Guldberg.

Til Udsalg for Justicerkammeret her i Staden

F. HÖEGH GULDBERGS
GRAVSKRIFT OVER J. F. SCHULTZ
I ADRESSEKONTORETS EFTERRETNINGER

fir
be
be
de
de
ve
de
de

er
lin
str
by
en
de

af
li
me

fo
de
ka
al
be
tal
ser
of

tal
ten

ho
lig
hv

Hvo der saa anvender Jordens Guld,
At han deler det med arme Næste,
Ham er Gud i Dødens Time huld,
Paa Guds Naade kan han Tillid fæste.

O, Din Bortgang fra os bitter er,
Smertelig for os og vore kjære,
Aldrig vi dig meer skal skue her!
Du gik bort fra os og vore kjære.

Her i Kunstens os saa kjære Bo
Klagen lyder: Ak vor Schultz er heden!
Han gik hen til gode Aanders Ro!
Løn ham! løn ham, Gud! i Evigheden!!

Gud! gyd Trøst i sorgfuld Mages Barm!
Let og denne Gode Livets Dage!
Fem og Tyve Aar hun Arm i Arm
Delte med ham Livets Fryd og Klage.

Fred med Dig i Dødens mørke Grav!
Hvil ret sødt paa Dine Dages Møje!
Og naar vi har lagt vor Vandringsstav,
Vi med Tak Dig møde i det Høje.

Ædle Schultz! nej, Du er ikke meer!
Du har Fryd i Himlens lyse Rige!
Veemodsfulde vi Din Baare seer,
Veemodsfulde vi fra den maa vige.

Fra
samtlige hans sørgende Officiantere.

Det var en talrig Skare, der fulgte Schultz til hans sidste Hvilested paa Assistents Kirkegaard, hvor hans Grav findes op imod Muren ud mod Nørrebrogade, dækket af en stor, flad Sten, der ikke bærer anden Indskrift end hans Navn.

Enken besluttede sig til selv at fortsætte Forretningen og paakaldte i den Anledning Velvilje hos sin Mands gamle Forbindelser, og hun synes ogsaa at have mødt denne. Allerede ved kgl. Resolution af 8. Maj 1818 tillodes det, at det maa

1795. D. 26 September, no

Andreas Seidelin indt og
indtager af sin Lønn som Bog-
trykker for Kongen og Biskop
Lindes; samt Lignende af sin
Drenginde Joh: P. Schult

Andersberg Møller. M. Løwen
M. Løwen M. Sjøgaard P. Ranzel
M. J. Sebbelov. Jensen D. Schmann
H. Holmberg E. Schubart H. Nielsen
M. Heiden.

1796. D. 9 Julii no. Johannes Breen
holde indtægter af sin Lønn som Bog-
trykker for Kongen og Biskop Lindes,
samt Lignende af sin Drenginde

Andersberg Møller. M. Heiden. M. Løwen Joh: P. Schult
H. Holmberg P. Ranzel E. Schubart H. Nielsen E. Sjøgaard
Møller E. D. Holm. M. P. P. P.

FØRSTE SIDE AF DEN I TRYKKERIE TIDEN 1795 FØRTE SVENDEBOG

overdrages til afdøde Hof- og Universitetsbogtrykker Schultz's Enke at fortsætte det Arbejde, som har været forestaaet af hendes Mand i Egenskab af Direktør for det kgl. Bogtrykkeri, under Vilkaar, »at Trykkeriet bestyres af en Factor, som af Cancelliet findes qualificeret, samt være forpligtet til, naar det i enkelte Tilfælde foreskrives ham, selv at forrette Arbejdet eller tage det saaledes under sit specielle Opsyn, at der haves Sikkerhed for, at den behørige Tavshed iagttages, samt at en saadan Factor ej maa af hende afskediges, forinden en anden af hende foreslaaet paa lignende Maade er antagen«.

Imidlertid gik det ikke helt glat med at faa Udnævnelsen. I det mindste tre af de større københavnske Bogtrykkere, nemlig Seidelin, Brünnich og Møller havde søgt om at komme i Betragtning, men Danske Cancelli indgik til Kongen med følgende:

Allerunderdanigst Forestilling om Trykning
af Anordninger.

Ved Hof- og Universitetsbogtrykker Schultz Død er hans Betjening som Direktør for det kgl. Bogtrykkeri bleven ledig:

Denne Betjening bestaar deri:

- a) at trykke alle Anordninger, som emaneres gennem Deres Majestæts Collegier mod derfor at nyde saadan Betaling, som allernaadigst er fastsat;
- b) at være eneberettiget til mod en taxtmæssig Betaling at sælge Exemplarer af de Anordninger, der trykkes i hans Officin, samt
- c) ligeledes at være eneberettiget til aarlig at udgive i et samlet Bind alle i Aarets Løb emanerede Anordninger in extenso imod at levere hvert Ark, hvoraf et saadant Bind bestaar, til en allernaadigst fastsat Pris.

Der er efter Cancelliets allerunderdanigste Skøn mange Omstændigheder, som gør det, om ikke nødvendigt, saa

dog højest ønskeligt, at alle Love fremdeles, som hidtil, trykkes i et Officin.

Det er undertiden fornødent, at Indholdet af, hvad der leveres til Pressen, forties, indtil Publicationen finder Sted, og Arbejdet maa altsaa bestyres af en Person, som er taget i Ed og Pligt.

Den hurtige Expedition, som i ethvert Tilfælde udkræves, kan næppe ventes, naar en Bogtrykker ikke kan finde sin Regning ved at foretrække sligt Arbejde for alt andet.

Den allernaadigst befalede udførlige aarlige Samling af Anordninger kan en Bogtrykker ikke levere til den fastsatte Betaling, naar han ikke tillige trykker alle Anordninger og altsaa ved sammes Sætning kan besørge de fornødne Aftryk for Samlingen, thi Betalingen er ikkun ringe og Afsætningen er saare indskrænket, dels ved Norges Afgang, dels derved, at Etatsraad og Toldcammererer Schou udgiver en meget brugbar Udtog af de udkomne Love (almindelig bekendt under Navn af Schous Register), og dels derved, at Lovene, saasnart de er publicerede, indføres i Collegial Tidende, ligesom de trykkes i andre Blade.

Flere duelige Bogtrykkere, deriblandt Seidelin og Brünich, have attraaet denne Bestilling, og den afdødes Enke, som imidlertidigen besørger Arbejdet, har søgt om fremdeles at beholde samme. Det forekommer Cancelliet, at meget taler for, at det fremdeles betroes hende. Thi hendes Mand har altid til alles Tilfredshed besørget sine Forretninger; der er ingen anden i København, der er forsynet med et saa fuldstændig Bogtrykkeri som det schultziske, og det er bekendt, at hun har god Formue til sammes Drift.

Da hun imidlertid ikke personligen kan saaledes bestyre Arbejdet, at hun selv kan sørge for, at der i alt omgaaes tilbørligen dermed, saa vilde det ej heller være passende at tage hende i Ed.

Cancelliet har derfor troet, at dersom Deres Majestæt i Naade behager at tillade hende at beholde det Arbejde,

der efter foranførte har været betroet hendes Mand, burde dette kun ske under de Vilkaar, at Trykkeriet bestyres af en Factor, som af Cancelliet findes qualificeret, og som maa aflægge Troskabs- og Tavshedsed samt være forpligtet til, naar det i enkelte Tilfælde foreskrives ham, selv at forrette Arbejdet eller tage det saaledes under sit specielle Opsyn, at der haves Sikkerhed for, at den behørige Tavshed iagttages, samt at en saadan Factor ej maa af hende afskediges, forinden en anden af hende foreslaaet paa lignende Maade er antaget.

Samtlige Deres Majestæts Collegier er enige med Cancelliet i, at det omhandlede Arbejde kunde paa saadan Maade betroes Enken, naar undtages Det kongelige General Toldkammer og Commerce Collegium, som holder for, at Bevillingen ikke burde overdrages Enken, dels fordi det maa antages, at andre Stadens Officiner med fornøden Hurtighed vil kunne levere det befalede, dels fordi flere Bogtrykkere fuldeltigen have godtgjort, at man med Tryghed kan stole paa deres Tavshed, og endelig, fordi her ikke kan blive Spørgsmaal om Enkens Trang, da Boets Forfatning som bekendt er god. Bemeldte Collegium bemærker, at Bogtrykker Brünnich til sammes særdeles Tilfredshed har i omtrent 7 Aar leveret de ham til Trykning anbetroede Sager.

Cancelliet maa herved allerunderdanigst bemærke, at her ikke er Spørgsmaal om Trykning af Bevillinger, Blanketter, Cirkulærer, Lister eller andet sligt Arbejde, som af Deres Majestæts Collegier foranstaltes trykt; thi saadant Arbejde maa ethvert Collegium fremdeles som hidtil kunne lade trykke, hvor det kan erholdes bedst og mod ringest Betaling, og dette iagttager Cancelliet ogsaa for sit Vedkommende; men alene hvo der skal besørge Trykningen af de kgl. Anordninger — af hvilke ikkun meget faa emaneres igennem det kgl. General Toldkammer og Commerce Collegium — og derhos have Forpligtelse til at besørge ud-

givet Samlingen af Anordninger. Dette Arbejde maa, efter hvad der i det foregaaende er bemærket, formentlig være overdraget til et enkelt Officin og kan næppe andetsteds udføres bedre end i det schultziske.

Med Hensyn til foranførte skulde Cancelliet, næst allerunderdanigst at vedlægge en Liste over de Bogtrykkere, som have attraaet Bestillingen, indstille, om det maatte overdrages afdøde Direktør ved det kgl. Bogtrykkeri Johan Frederik Schultz's Enke at fortsætte det Arbejde, som i denne Egenskab har været overdraget hendes Mand, under de ovennævnte Vilkaar.

Kongen bifaldt Indstillingen, og Arbejdet sikredes derved Trykkeriet, der forøvrigt havde sat sig i betydelige Bekostninger for at kunne bestride det. En af Konkurrenterne til Bestillingen, Møller, fremhæver selv i sin Ansøgning, at han anslaar det Beløb, som den afdøde Direktør havde anvendt til Anskaffelse af Messingbogstaver o. l., til over Tusinde Rixdaler, og man maa vel gaa ud fra, at han næppe har regnet i Schultz's Favor.

Men det var forøvrigt vanskelige Tider; Pengeknapheden gjorde sig gældende, og Bogsalget gik betydelig tilbage. »Hvor det ikke er Døgnblade eller satiriske Pjecer, der kunne faas for nogle faa Skilling, det drejer sig om, sælges næsten intet«, skriver Mad. Schultz til en Forfatter, der ønsker, at hun skal tage et Værk paa Forlag; og helt urigtig var dette næppe. Det har derfor sikkert ikke været nogen ganske let Sag for hende at lede det store Trykkeri, der jo hver Dag krævede betydelige Beløb, og hun var jo ogsaa da en ældre Kone, hvis Kræfter næppe har slaaet til. Det blev ogsaa kun tre Aar, hun kom til at staa i Spidsen for Virksomheden, idet hun døde den 6. Februar 1821, og den gik saa over til hendes eneste overlevende Søn Jens, en kort Tid i Forening med Sviger sønnen, Klædehandler Lund, der imidlertid meget snart udraadte.

Ogsaa ved hendes Død gav Trykkeriets Personale i Adresse-
avisen deres Taknemlighed mod hende tilkende gennem føl-
gende Digt:

FØLELSER

ved

Madame DOROTHEA SCHULTZ's

JORDEFÆRD

den 12te Februar 1821

Vor tunge Lod det atter blev at væde
En kjær, en god, en værdig Ædlings Grav!
For faa Aar siden bortgik Schultz, vor Glæde,
Som os saa tit Bevis paa Godhed gav.
Og nu, ak nu hans Mage ogsaa ender
Sit dydefulde Liv og fra os gaaer!
Hun gik til Gud og modtog af hans Hænder
Den Løn, som alle gode hos ham faaer.

O, alt for tidlig Du fra os bortgik,
Du fromme, hulde, blide Dannekvinde!
For Dig var Dødens haarde Øjeblik
En Indgang til den Fryd, Du hist vil finde.
Vi aldrig, aldrig Dig forglemme kan
For det, Du viste mod os her paa Jorden.
Lyksaliggjort i Evighedens Land
Vi troe, vi haabe, at Du det er vorden.

O, alle I, som kjende hendes Værd,
Hvem hendes Liv saa mange Glæder skabte,
For Eders Blik vor Taare hellig er,
I føle, hvad ved hendes Død vi tabte.
Fra Eders Kind en Taare ogsaa skal
Sig blande her med vor ved Dydens Tab,
Hvis Lige vi paa Jorden sjældent finde.

O deel vort Savn! I Eders Vennebarm
Erindringen om svundne Tider gløde!
Lad Eders Hjertes Røst af Sandhed varm
Os ile her ved hendes Grav imøde!

Gyd Trøst i Søn og Datter, over hvem
Den hulde Moders Aand og Billed svæver;
Føel deres Savn, naar tit i deres Hjem
For elskte Moder Bøn til Gud de hæver!

Saa sov da sødt i Gravens dunkle Bo!
Der sødt Du hvile, fri for Jordens Kvaler.
O nej, der gives aldrig større Ro,
End naar vort Livs den sidste Stjerne daler.
Hist vi Dig møde, hist vi takke Dig,
Du fromme, gode; intet skal Dig saare.
Guds Fred, Guds Fred da svæve om Dit Lig —
Bespændt af Sorg forlade vi Din Baare.

Fra
samtlige hendes sørgende Officiantere.

Noget Skifte efter Schultz og hans Kone kendes ikke, men der er næppe nogen Tvivl om, at der har været en betydelig Formue. Da Sønnen i 1820 indgaar sit andet Ægteskab, opretter han en Ægtepagt med sin Hustru, og i denne regnes der med, at den halve Boeslod kan blive 20.000 rdl, og hvis dette holder nogenlunde Stik, skulde den Formue, som Mad. Schultz efterlod sig, beløbe sig til 80.000 rdl.

Direktøren havde været i Besiddelse af flere forskellige Ejendomme; bl. a. havde han med Konen faaet Bryggergaarden i Kompagnistræde Nr. 48, og efter Branden havde han jo købt Direktør Høpfners Gaard i Skindergade. I 1800 erhvervede han »Syvstjernen«, der laa paa Hjørnet af Værnedamsvej og Frederiksberg Allé, en ret udstrakt Ejendom, som han muligvis har benyttet til Sommerbolig; men dem alle havde han sikkert skilt sig af med inden sin Død, saaledes at kun Gaarden paa Højbroplads var i hans Besiddelse paa det Tidspunkt.

Udenfor Hjemmet og Forretningen synes Ægteparret ikke at have færdedes meget. Det laa jo nær at antage, at Schultz med sit Kendskab til Rahbek og den Kreds, der i Slutningen af Aarhundredet færdedes sammen med ham, i alt Fald af

og til havde været Deltager i Sammenkomsterne paa Bakkehuset i dettes første Periode; men det har jeg intetsteds fundet omtalt. I det hele taget er det vanskeligt at faa noget paalideligt Indtryk af ham og Konen som Mennesker, da, som tidligere omtalt, saa godt som alle skriftlige Vidnesbyrd, der kunde kaste noget Lys herover, er gaaet tilgrunde, og det lidt, der er bevaret, ifølge Sagens Natur, væsentlig omhandler Forretningssager. Men af de spredte Bemærkninger faar man det Billede af dem, at det har været et Par Pligtmennesker, der først og fremmest har sat en Ære i at passe den Virksomhed, i hvilken de arbejdede — han i Forretningen og hun i Hjemmet — efter bedste Evne, saaledes at den blev til Gavn for dem og deres nærmeste, men som ved Siden deraf havde Hjærtet og Haanden aaben til Hjælp for alle, der havde Hjælp behov og var det værdig.

Havde Forholdene været vanskelige for Moderen, saa blev de ikke lettere for Sønnen; vel fik han Bestalling baade som Direktør for det kgl. Bogtrykkeri og blev ligeledes første Universitetsbogtrykker, men Forlagsforretningen, der tidligere havde givet betydelige Indtægter, gik mere og mere tilbage, ikke saaledes at forstaa, at der ikke, i alt Fald i de første Aar, udkom nye Forlagsartikler, men Adskillelsen fra Norge bevirkede, at Almanaksalget var taget betydelig af, og hele den fortvivlede pekuniære Situation førte med sig, at Bogsalget ikke var saa stort som tidligere. Men samtidig udvidedes selve Bogtrykkervirksomheden, og her fulgte J. H. Schultz godt med Tiden.

Efter mange Forsøg, udførte af forskellige, lykkedes det i 1810 den i London bosatte tyske Bogtrykker, Friedrich Koenig, at konstruere en Hurtigpresse, men først i 1812 slog hans Opfindelse rigtig igennem, efter at den var bleven forbedret af hans Ven og Kompagnon Andr. Fr. Bauer. I England vandt

den meget hurtig Udbredelse, navnlig til Avistrykning, hvor der jo ikke stilles saa store Krav til smukt og nøjagtigt Arbejde som ved Trykning af Bøger. Ogsaa her hjemme havde man Opmærksomheden henvendt paa Opfindelsen og indsaadens store Betydning, men den høje Pris, der forlangtes for Maskinerne, var en væsentlig Hindring for deres Indførelse i de pengeknappe Tider. Den første Hurtigpresse, der kom her til Landet — i 1825 — var en Dobbeltpresse, den fjerde, der byggedes af Firmaet Koenig og Bauer, og det var den første tyske Hurtigpresse, der kom til Udlandet. Den arbejdede til fuld Tilfredshed, men der hengik dog endnu 10 Aar, før nogen anden turde vove Forsøget. Men saa kom der ogsaa to paa en Gang, idet baade »Dagen« og J. H. Schultz anskaffede sig hver en, vistnok begge fra Schumacher i Hamborg. Schultz Hurtigpresse var den første, der her hjemme anvendtes til Bogtryk; de to andre var udelukkende til Avistrykning.

Indførelsen af Hurtigpressen vakte en Del Ængstelse for Fremtiden hos Bogtrykkets Udøvere, og det resulterede i, at Bogtrykker Jac. Behrend udsendte et Cirkulære til de københavnske Bogtrykkersvende »om at give Møde i en Forsamling, som skulde afholdes paa Enighedsværn Søndagen den 17. Maj 1835 Kl. 4 om Eftermiddagen for at tage under Overvejelse de fornødne Punkter for et Bønsskrift til Hs. Majestæt, som skulde gaa ud paa at søge Monarkens Beskyttelse mod de især for Trykkersvendene skadelige Følger af Maskinens Indførelse«¹¹⁾.

Professor Ursin skrev i den Anledning en Artikel, der fandtes i Nr. 7 af »Dansk Almenlæsning«, og i hvilken han fremhæver, at Frygten for, at Maskinens Indførelse skal virke til Skade for den dygtige Svend, er om ikke helt ugrundet, saa dog i høj Grad overdreven, og han gør opmærksom paa, at da Opfindelsen maa betragtes som et Udslag af den stigende Kultur, kan den ikke undertrykkes uden ved voldsomme Midler, og dette endda kun for en Tid. Desuden mener han, at det kun er et ganske Faatal af Trykkerier, der vil kunne

JENS NICOLAI HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 26. MAJ 1782, DØD 12. SEPTBR. 1849
DIREKTØR FOR DET KONGELIGE BOGTRYKKERI
1. UNIVERSITETSBOGTRYKKER, EN AF STADENS 32 MÆND
EFTER ET OLIEMALERI
TILHØRENDE E. HOSTRUP-SCHULTZ

se sin Regning ved at indføre denne kostbare Opfindelse, og han fraraader paa det bestemteste den planlagte Henvendelse til Kongen¹²⁾.

Der opstod en ret omfattende Bladpolemik, hvor der ikke sparede paa stærke Ord, og Mødet paa Enighedsværn afholdtes, naturligvis uden at Indførelsen af Hurtigpressen derved hindredes, og det har jo da ogsaa vist sig, at denne Opfindelse saa langt fra at indskrænke Trykkesvendenes Antal har bevirket en ganske uanet Opblomstring af Faget. Imidlertid gik det ikke meget hurtigt med at faa den nye Opfindelse almindelig udbredt, og endnu i 1848 havde Københavns 20 Trykkerier kun 25 Hurtigpresser i Gang. Luno stod i Spidsen med 6 Stkr., saa kom Louis Klein med 3 og Schultz med 2, men samtidig arbejdedes der endnu med ikke mindre end 44 af de gamle Haandpresser, der altsaa havde holdt Stillingen ret godt.

Det er ovenfor nævnt, at Forlagsvirksomheden gik betydelig tilbage, men den var dog stadig saa omfattende, at det kun var naturligt, at der skete Henvendelse til J. H. Schultz om, da »Boghandlerforeningen« stiftedes i 1837, at tiltræde denne, hvilket han ogsaa gjorde, saaledes at hans Navn findes blandt dem, der stod under det første Cirkulære, hvormed Foreningen offentlig traadte frem.

I Aaret 1842 ramtes Forretningen af et meget alvorligt Slag, idet Universitetet da selv overtog Udgivelsen af Almanakken, der hidtil havde været bortforpagtet til Schultz. Ganske vist var Afgiften bleven meget betydelig forhøjet gennem Aarene, men ogsaa Udsalgsprisen var bleven sat op, og der er næppe nogen Tvivl om, at den stadig gav et klækkeligt Overskud.

Et andet alvorligt Tab led Forretningen, da den i 1836 søgte at hævde Eneretten til at trykke og udgive »Holbergs Comœdier«. Der var sat ret store Pengebeløb i den Rahbekske Udgave, og det var derfor kun rimeligt, at Schultz, da Boghandler Steen, Bogtrykker Luno og Schneider samt Student Carstensen udgav en konkurrerende Udgave, søgte at værne om

JENS NIELS NICOLAI HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 21. AUGUST 1812, DØD 16. MARTS 1888.

lod den daglige Drift til Sønnen, selv om han endnu en Række af Aar vedblev at være Ejer af Trykkeriet, indtil han $1/7$ 1875 afstod det. De følgende Aar anvendte han meget til Rejser, og han besøgte Tid efter anden det meste af Evropa. Dog tilbragte han næsten altid Somrene ude paa Hellebæk, hvor han af daværende Redaktør Bille havde købt Villaen »Lille Odinshøj«. Han var en ivrig Beundrer af gammelt Porcelain og efterlod sig en betydelig og værdifuld Samling heraf, ligesom han satte stor Pris paa Kobberstik, af hvilke han lidt efter lidt samlede mange værdifulde Blade. Men da han absolut vilde have dem alle for Øje og ikke brød sig om at have dem liggende i Mapper, var der sat Grænser for, hvor mange han kunde have, skønt Vægene i hans rummelige Lejlighed overalt var behængt med dem. Traf han imidlertid et særligt smukt Blad, i godt Tryk, kunde han vanskelig modstaa, og det kostede ham saa altid Kamp og Overvejelse, hvilket af de gamle der skulde skydes ud; men have dem liggende som en død Skat, der ikke kunde ses, vilde han ikke.

Sin Interesse for Landvæsenet bevarede han stadig, og han ejede først nogle Aar Hejnstrup i Gundsømagle Sogn og derpaa Lindholtsgaarden i Skamstrup Sogn, hvilken sidste han overdrog til sin yngste Søn Christian, da denne blev gift, efterat han først fuldstændig havde forsynet den med nye Bygninger.

Schultz udnævntes $4/11$ 1864 til Cancelliraad og ved Trykkeriets 100-Aars Jubilæum $3/6$ 1886 til Justitsraad.

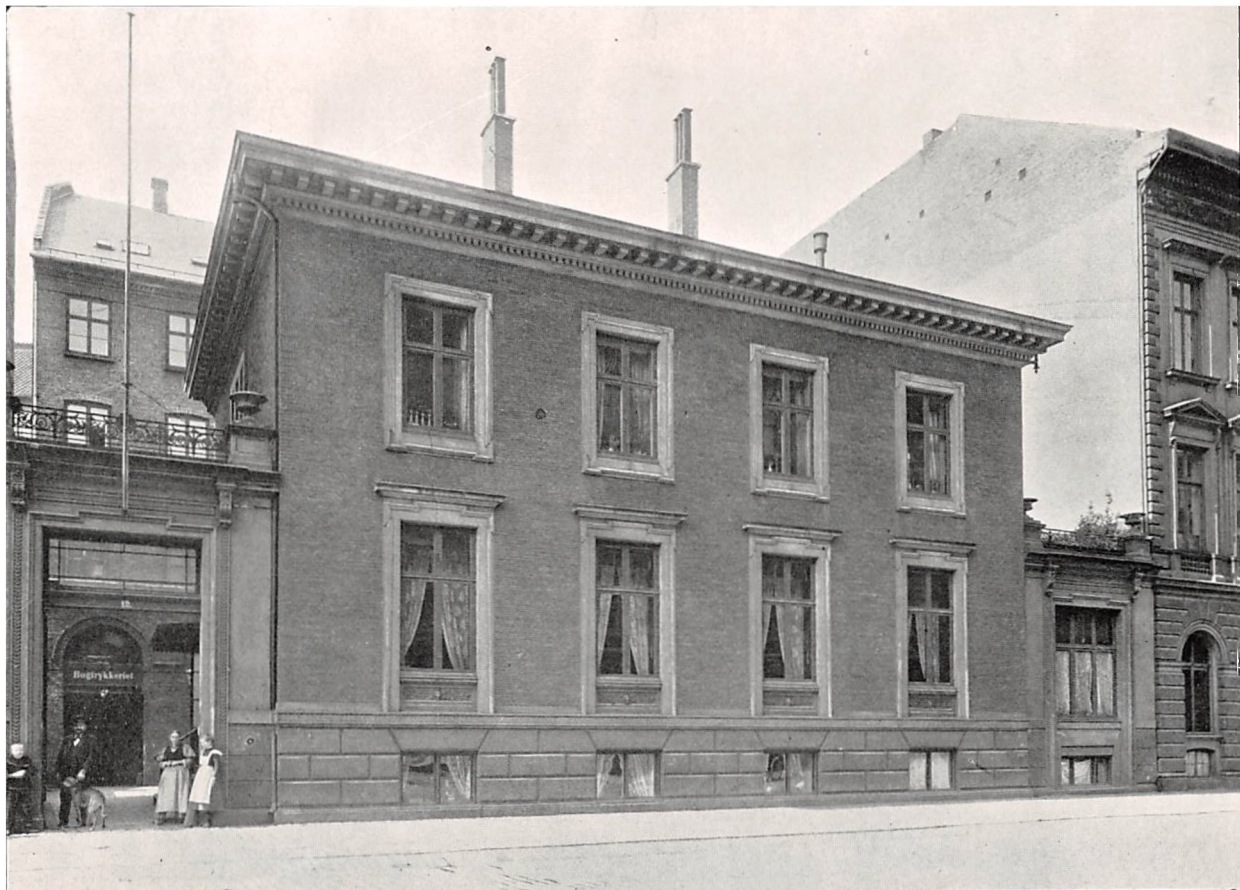
Jens Hostrup Schultz var $23/5$ 1832 bleven gift med Vincensine Urbine Catharine Prom, f. $14/11$ 1809 som Datter af Amtsforvalter i Køge, Lars Prom (om ham se Slægten Prom). Der var to Sønner, og Konen døde allerede $31/1$ 1849 i Næstved, efterat Ægteparret i de senere Aar havde levet hver for sig, dog uden at være lovformelig separerede.

Allerede ret tidlig blev Schultz stærkt angreben af Gigt, der med Aarene tog saadan Overhaand, at hans ene Ben blev trukket fuldstændig krumt, hvorved han kom til at halte be-

I Begyndelsen af Halvfjerdserne begyndte Brydningerne indenfor Industrien mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, og skønt Forholdet mellem disse to Parter indenfor J. H. Schultz's Trykkeri altid har været godt, var det selvfølgelig en given Sag, at hele den Bevægelse, der rejstes ved Fagorganisationernes Kampe, ogsaa maatte naa det, ja, Trykkeriet var endog det første, i hvilket der her hjemme i Landet blev erklæret en Strejke. Denne udbrød i Rigsdagstrykkeriet i December 1873, men bilagdes efter 8 Dages Forløb ved gensidig Imødekommenhed. Et Par Gange senere har der været Konflikter, mere i Grunden mellem de faglige Organisationer og Forretningen end mellem denne og Personalet, men de er altid bleven bilagt uden at have efterladt nogen Bitterhed.

Nogle Aar inden Forretningen flyttede var Hovedforhandlingen af Forlaget bleven overdraget Boghandler Th. Lind, men det var kun faa af det en Gang saa blomstrende Forlags Artikler, der nu var tilbage. Det væsentligste, der var igen, var Lovsamlingen samt Skudsmaals-, Søfarts- og Vandrebogen, og det var selvsagt, at det ikke kunde svare Regning at holde en særlig Afdeling i Drift for de forholdsvis faa Ekspeditioner, som fulgte med Udgivelsen af disse. Men ophørt er Forlaget aldrig, og selv om det i en Række af Aar, fra $\frac{1}{1}$ 1868, expederes af andre, saa dreves det dog stadig i nøje Tilknytning til Bogtrykkeriet.

Da Jens Hostrup Schultz overtog Trykkeriet, var han allerede en Mand i sine bedste Aar og var ikke fra ung oplært i Faget, saa man maa undres over, at det lykkedes ham i forholdsvis kort Tid at sætte sig saa grundigt ind i det, at han virkelig var i Stand til selv at drive Forretningen og ikke kun stod som en Topfigur, der overlod Afgørelserne til sine Medarbejdere. Men han har sikkert følt Ulemperne ved ikke at have lært alt fra Grunden af og har saa sørget for, at den ældste Søn fik den Uddannelse, som han selv følte, han manglede. Og saa snart denne var i Stand til at træde i hans Sted, trak han sig lidt efter lidt ud af Forretningen og over-

Gang fandt saa umaadelig rigelige, og har indtaget to af Naboejendommene uden dog derfor at have nogen Plads tilovers.

Huset opførtes efter Tegning af Arkitekt Johan Schrøder, og det lykkedes denne af det lille, enetages Forhus, hvor nu Kontorerne findes, at skabe noget virkelig smukt, medens der paa Bagbygningen, der var bestemt til selve Trykkerilokalerne, intet ofredes paa det Ydre og kun toges rent praktiske Hensyn. Den kom derfor ogsaa i det store og hele kun til at indeholde tre Sale over hverandre, baarne af Jærnsøjler, af hvilken Stuen benyttedes som Maskinsal, 1ste Sal til Papirstue og Kontorer og 2den Sal til Sæteri. Øverste Etage rummede saa en Beboelseslejlighed og Bogbinderi, medens Dampkedel, Stereotypi o. l. havde hjemme i Kælderen; men disse Forhold er forlængst underkastet Forandringer, efterhaanden som Forretningens Vækst krævede saa det ene og saa det andet Lokale inddraget, hvoraf fulgte Omflytninger, og nu er der ikke ret meget, der er paa den Plads, som det indtog, da Bygningen toges i Brug.

Et meget væsentlig Tab led Trykkeriet imidlertid ved Flytningen, hvor meget der saa end vandtes paa andre Omraader. Det mistede hele sit gamle Arkiv fra de første 80 Aar af dets Bestaaen. Det er rimeligt, at der ved en saadan Lejlighed, hvor der brydes op fra et gammelt Hjem og flyttes hen til et nyt, kommer en hel Del Ting for Dagens Lys, som man mener, det ikke er Umagen værd at bevare, og som derfor ødelægges. Desværre regnedes alle gamle Korrespondance-sager og en stor Del af de ældste Regnskabsbøger herhen, og de vandrede sammen med, hvad der fandtes af ukomplette Rester og usælgelige Ting fra Forlaget paa Papirmøllen, og kun ganske enkelte og uvæsentlige Ting reddedes, medens bl. a. hele Schultz's Korrespondance med Rahbek og P. A. Heiberg tilintetgjordes, Ting, det sikkert vilde have haft Betydning nu at have til Belysning af flere af Datidens kendte Personer.

Fremstilling af Regeringsarbejde, noget der, selv om dette var en meget betydelig Gren af Virksomheden, dog langt fra var den eneste.

Efterhaanden som Arbejdet tog til og Materiellet udvidedes, viste det sig, at det kom til at knibe med Pladsen i Ejendommen paa Højbroplads. Dette kunde man maaske endda være kommet ud over, for Bygningen var rummelig, og der var Lokaler nok, der kunde være inddraget; men Forudsætningerne om, hvad den skulde kunne bære, var helt anderledes i Slutningen af Tredserne, end da den blev opført. Vægten af saavel Maskiner som Skrift var vokset i den Grad, at det maatte forudses, at den Tid var nær, da man ikke yderligere turde belaste Bygningen, og da der nu samtidig hermed tilbød sig en gunstig Lejlighed til at skaffe sig en ny, velbeliggende Grund til et nyt Trykkeri, besluttede Schultz at benytte denne. Gammelholmskvarteret var netop da ved at opstaa, og det frembød den store Fordel, at det laa i Nærheden af Ministerialbygningen og Christiansborg Slot, hvori jo den Gang, ligesom nu igen, Rigsdagen holdt til, og hvor ogsaa dens Trykkeri var installeret, saa det var ganske naturligt, at Opmærksomheden henvendtes paa det, da der blev Tale om at flytte. Det endelige Valg faldt paa den Grund i Niels Juelsgade, hvor Forretningen endnu har hjemme, og her byggedes saa i 1871 dens nye Hjem. Naar Rahbek i »Tilskueren« for 1817 kunde skrive, at det var lykkedes den ældste Schultz efter Branden i 1795 »at indvie sin kære Kunst en Helligdom efter sit Hjærte, en Helligdom, hvis Mage den vist ikke mange Steder har, i det mindste i Danmark har ingeninde haft«, saa kunde disse Ord godt overføres paa det Hus, som nu blev bygget. Der var efter den Tids Forhold og med Henblik paa det Personale, som man tænkte sig skulde arbejde der, ligefrem ødslet med Plads. At denne Aar efter Aar indskrænkedes, alt eftersom Antallet baade af Mennesker og Maskiner tog til, er jo ikke Bygherrens Fejl, og nu har Forretningen jo forlængst sprængt de Rammer, som man den

Udbetaling til Søkende, dels til de højst nødvendige Anskaffelser, der maatte gøres efter en i flere Aar til det yderste gennemført Sparsommelighed. Langsomt men sikkert arbejdede Forretningen henimod atter at indtage den ledende Stilling blandt de københavnske Trykkerier, fra hvilken den var bleven fortrængt, og allerede 1860 beskæftigede den daglig 70 Mand. Lokalerne var bleven betydelig udvidede, Maskinerne dreves ved Damp, og der var Fremgang at spore over hele Linien, men først i Januar 1866 kunde Ussing meddele Jens Hostrup Schultz, at nu var han Eneejer af Forretningen, hvortil han knyttede Ønsket om, at den i en lang Aarrække maatte gaa i Arv fra Søn til Søn.

I 1868 kom der et Arbejde til Trykkeriet, som i alt Fald for en Tid paatrykte dette et Særpræg; det var Fremstillingen af Rigsdagstidende og hvad dermed stod i Forbindelse, et Arbejde, der tidligere havde været udført af Luno.

Den fri Forfatning havde jo ført med sig, at en hel Mængde Forhold, der tidligere betragtedes som Offentligheden ganske uvedkommende, og som kun forhandlede indenfor Administrationen, nu skulde gøres tilgængelige for Almenheden, og det kunde kun ske ved, at saa godt som alt, hvad der stod i Forbindelse med Rigsdagens Arbejde, kom til at foreligge trykt. Navnlig de store Kommissioner, der i Aarenes Løb blev nedsatte, foraarsagede, at Tryksagerne tiltog meget betydeligt i Omfang. Dette bevirkede, at Trykkeriet, eller i ethvert Tilfælde en Afdeling af det, kom til at indtage en Mellemstilling mellem et Værktrykkeri og et Avistrykkeri, idet der til det stilledes de samme Fordringer om hurtigt Arbejde, der er karakteristisk for de sidste, uden at det havde de Fordele, som den lette Trykning af et Par enkelte Forme i et forholdsvis stort Oplag medfører. Og da netop denne Afdeling, i Følge Beskaffenheden af sit Arbejde, kom i Berøring med en Mængde Mennesker, for hvem Hovedvirksomheden var ret ukendt, bevirkede det, at den store Almenhed fik det Indtryk, at J. H. Schultz's Trykkeri væsentlig gav sig af med

THEODOR DISTER
FAKTOR I J. H. SCHULTZ BOGTRYKKERI
DØD 13. JULI 1863

der overhovedet skulde være Mulighed for at bevare Forretningen i Familien.

Denne Søn, Jens Niels Nicolai Hostrup Schultz, der var født $\frac{31}{8}$ 1812, havde ogsaa givet sig af med Landvæsenet og havde i nogle Aar været Forpagter paa Hovedgaarden Benzonseje i Ørsted Sogn, men havde forlængst opgivet denne og fulgte nu den Opfordring, der stilledes til ham om at overtage Trykkeriets Ledelse. Der gik imidlertid over tre Aar, inden Forhandlingerne om dette Spørgsmaal kunde føres til Ende, og saalænge ledede Ussing, bistaet af Theodor Dister som Faktor, det, og den Mand, der var udset til dets Chef, stod i Lære, ganske vist kun en kort Tid, idet han allerede gjordes til Svend $\frac{30}{4}$ 1850.

Da Sagen endelig var ordnet, udnævntes han $\frac{5}{10}$ 1852 til Universitetsbogtrykker paa lignende Betingelser, som dem hans Forgængere havde haft, og allerede straks efter sin Udnævnelse kom han til at nyde godt af sine Privilegier som Universitetets Undergivne. Paa den Konto slap han nemlig fri for borgerlig militær Tjeneste, rigtignok først efter vidtløftige Forhandlinger, og efter at hele det juridiske Fakultet var sat i Bevægelse, men »Borger« blev han ikke.

I Forretningen sporedes det snart, at der var kommet en ung og energisk Chef. Gamle Kunder, der var gaaet andetsteds hen, vandtes tilbage og nye knyttedes til Huset. Schultz's udstrakte Bekendtskab fra hans vistnok glade Landmandsdage hjalp maaske nok en Del, men størst Betydning havde sikkert den Orden og Akkuratesse, han forstod at bringe ind i sin Forretning. Først og fornemlig gjaldt det om at skaffe Penge, som der var haardt Brug for, og en ikke ringe Sum indvandt ved at realisere de Restoplæg af det gamle Forlag, der i aarevis havde ligget hen som død Kapital. Dette skete ikke uden en betydelig Prisnedsættelse, for enkelte Tings Vedkommende gik man maaske lovlig langt ned, men Resultatet blev, at store Masser af Bøger vandrede fra Loftet ud i Verden, og det bragte Penge i Kassen. Disse benyttedes dels til

Som allerede nævnt var den økonomiske Stilling ved Direktørens Død daarlig. Han havde ikke været en god Økonom, og hans Børn havde kostet ham mange Penge, saa der var foreløbig ikke Tale om, at et enkelt af disse var i Stand til at overtage Forretningen. Imidlertid mentes den at repræsentere en saa betydelig Værdi, at der burde gøres et alvorligt Forsøg paa at bevare den for Familien, og Conferentsraad Tage Algreen-Ussing, der allerede i Direktørens sidste Leveaar havde administreret hans Pengesager, paatog sig at bestyre Trykkeriet for Børnene.

Efter Consistoriums Indstilling bifaldt Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, at den Kontrakt, der var oprettet med den afdøde, og hvorved han udnævntes til 1ste Universitetsbogtrykker, indtil videre maatte staa ved Magt, saalænge Officinet bestyredes for Boets Regning og indtil endelig Bestemmelse kunde tages om Sagens Ordning, naar det viste sig, om Bogtrykkeriet blev overdraget til en af den afdødes Sønner. En af disse, nemlig Wilhelm Georg, havde lært Bogtrykkerkunsten i Forretningen, men havde i de senere Aar ikke givet sig af med den, idet han var gaaet over til Landvæsenet og vægrede sig ganske bestemt ved at overtage den temmelig derangerede Forretning og henviste til den ældste af Sønnerne som den eneste, der kunde være Tale om, hvis

res ældste Søn døbes i Lyngby, medens de andre Børn er døbt i Holmens Kirke.

Ægteparret havde fire Børn, en Søn og tre Døtre, men allerede den $7/1$ 1819 dør Konen, og i Adresseavisen for den $19/1$ findes følgende:

VED MAD. SCHULTZ's GRAV

Din Søster og Din Broder		Skøndt lidelsesfuld Din sidste Tid,
Prise Skaberen for de Goder		Du gjorde stedse dog Din Flid
Han i Livet undte Dig.		Som Ægtefælle og som Moder.

H . . . n.

Underskriften refererer sandsynligvis til Broderen Melchior Haiman.

Allerede Aaret efter gifter Direktøren sig igen, denne Gang med en Pige fra Randers, Maren Poulsen. Hun var født $22/8$ 1793 som Datter af August Poulsen og Mette Andreasdatter. Af dette Ægteskab var der 6 Børn, 4 Sønner og 2 Døtre, af hvilke den yngste Søn døde som Barn, medens de andre overlevede Moderen, der døde $15/3$ 1829.

I sine sidste Leveaar var Schultz halvvejs kommet under Administration, da han havde ført for stort Hus, og Sønerne havde trukket rigeligt paa ham. Han forlod derfor nogle Aar Byen og bosatte sig i Aalsgaarde, hvorfra han imidlertid atter i 1848 flyttede til København, og der døde han $13/9$ 1849.

Foruden Sønnen Jens havde Brygger Jens Mikkelsen Hostrup tre andre Børn: Marie Catharine, f. $3/5$ 1784, † $4/5$ 1785, Niels, f. $15/6$ 1786, der først var i Bogtrykkerlære hos sin Stedfader, af hvilken Lære han udskreves $30/4$ 1805, hvorefter han gik til Søs og døde i Batavia $1/11$ 1806, og endelig Datteren Anna Marie Cathrine, f. $13/3$ 1788. Hun blev $18/10$ 1805 gift med Klædehandler, Grosserer Jens Troelsen Lund, f. 1760, † $2/12$ 1823, og efterlod sig ved sin Død 1850 en talrig Efterslægt.

MAREN POULSEN
FØDT 22. AUGUST 1793, DØD 13. FEBRUAR 1829
DIREKTØR J. HOSTRUP SCHULTZ ANDEN HSTRU
EFTER ET PASTELBILLEDE
TILHØRENDE PROFESSORINDE MIMI LARSEN

JOHANNE FREDERIKKE DOROTHEA HOLM
FØDT 1787, DØD 7. JANUAR 1819
DIREKTØR J. HOSTRUP SCHULTZ FØRSTE HUSTRU
EFTER ET PASTELBILLEDE TILHØRENDE E. HOSTRUP SCHULTZ

den Eneret, som han mente at have erhvervet ved at være indtraadt i de Rettigheder, hvoraf Direktør og Universitetsbogtrykker Johan Jørgen Høpfner i sin Tid var i Besiddelse. Det kom til en Retssag, som Schultz imidlertid tabte, og de indstævnedede frifandt for hans Tiltale, dog at Processens Omkostninger ophævedes¹³⁾.

Ogsaa Jens Hostrup Schultz var, ligesom Stedfaderen, en af de 32 Mænd, hvortil han var udnævnt 1825; men det har næppe været nogen betydelig Indsats, han har ydet i Hovedstadens Administration.

Jens Hostrup Schultz var 2 Gange gift; første Gang, som allerede omtalt, med en Jødinde, hvis oprindelige Navn var Jacobine Haiman. Hendes Fader var Haiman Isak, der i 15 Aar havde været ansat hos Jacob Italiaender Benjamin og Gebroeder, først paa deres Fabrik, hvor han havde været Opsynsmand over Arbejderne, og senere som Bestyrer af deres Tobaksbod, hvor han havde forestaaet Udsalget mod den svimlende Gage af 9 $\frac{1}{2}$ om Ugen. Men da de ikke mere havde Brug for ham der, og han ikke vilde tilbage paa Fabriken, søgte han i 1778 sin Afsked og androg samtidig Magistraten om at maatte nedsætte sig i København som Borger og Marchandiser, og det tilstaas ham, men det kan ikke ses, at han har løst Borgerskab. Han er død forholdsvis ung, men hans Hustru, Terza Melchior, overlevede ham i adskillige Aar og døde først 1810. Samme Aar døbes Datteren, 23 Aar gammel, i Lyngby Kirke, hvor hun »efter foregaaende Undervisning af Stedets Præst tilligemed Confirmanterne gjorde Rede for sin Kundskab i den christelige Religion. Hun antog i Daaben det Navn: Johanne Frederikke Dorothea Holm«. Det var aabenbart begge hendes tilkommende Svigerforældre, der blev opkaldte, men da der ikke er anført Faddere ved hendes Daab — Navnene er aabenbart med Forsæt udeladte af Præsten — kan det ikke ses, om de har været tilstede ved denne Lejlighed.

Den $\frac{1}{12}$ 1811 vies hun saa sammesteds til Jens Hostrup Schultz iflg. Kgl. Bevilling af 29. November s. A., ligesom de-

VINCENSINE URBINE CATHRINE PROM
FØDT 14. NOVBR. 1809, DØD 31. JAN. 1848
JUSTITSRAAD J. HOSTRUP SCHULTZ HSTRU
EFTER ET PASTELBILLEDE
TILHØRENDE FRU EMMY BENDTSEN

tydeligt og besværliggjorde det for ham at gaa. Han døde i København den $18\frac{1}{3}$ 1888.

Som allerede nævnt havde Schultz talrige Søskende, af hvilke den ældste var Anna Dorothea Conradine Hostrup Schultz, der fødtes $23\frac{1}{3}$ 1814 og døde ugift i København $17\frac{1}{2}$ 1890. Ved Stedmoderens Død kom hun som ganske ung til at staa i Spidsen for den ret omfattende Husførelse og maatte tage sig af de yngre Søskendes Opdragelse, og hun fulgte trofast Faderen ogsaa i de Aar, i hvilke han bosatte sig udenfor København, og forlod først Hjemmet, da dette opløstes efter Direktørens Død. Hun boede derpaa en Række Aar sammen med den nedenfor nævnte Søsterdatter, Sine Dreyer, og senere, efter dennes Giftermaal, med Broderen Jens. Dette sidste viste sig imidlertid at være en mindre velovervejede Idé, idet de to Søskende var saa forskellige som Ild og Vand, Broderen hurtig, impulsiv og ret hensynsløs, Søsteren langsom, pertentlig og uhyre omstændelig, og mere end nogle faa Aar gik det derfor heller ikke, og da Jens i Midten af Firserne rejste til Italien for at opholde sig der et Aar, drog hver til sit. Men dette førte til, at Thea, der havde opløst sit Hjem og tildels solgt sit Indbo, kom til at tilbringe sine sidste Aar i et Pensionat, naar hun ikke, hvad der hyppigt var Tilfældet, var ovre hos Svogeren, Skovrider Berregaard paa Falster, et Sted, hvor baade hun og mange andre af Familien ofte og gerne søgte hen.

Som Medlem af Kædeordenen oprettede hun ved Testamente af $27\frac{1}{3}$ 1879 et Legat paa 2500 Kr. til Fordel for dennes Virksomhed.

Det næste Barn var ligeledes en Datter, Lovise Charlotte Franziska, der fødtes $15\frac{1}{3}$ 1816 og døde som ung.

Det fjerde Barn, Johanne Jensine Frederikke, blev født $1\frac{1}{1}$ 1818. Hun blev $14\frac{1}{1}$ 1844 gift med daværende Premierløjtnant, senere Oberst Carl Wilhelm Ludvig Dreyer, men Ægteskabet var kun af kort Varighed, idet hun allerede døde $26\frac{1}{5}$ 1845 efter at have født Datteren Johanne Jensine Frederikke Lo-

**ANNA DOROTHEA CONRADINE
HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 23. FEBRUAR 1814, DØD 17. FEBRUAR 1890**

JOHANNE JENSINE FREDERIKKE
HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 1. JAN. 1818, DØD 26. MAJ 1845
OBERST C. W. L. DREYERS FØRSTE HUSTRU
EFTER ET DAGUERREOTYPI
TILHØRENDE PROFESSORINDE SIGNE DAHL

CARL WILHELM LUDVIG DREYER
FØDT 14. MAJ 1812, DØD 27. SEPTEMBER 1870
OBERST AF FODFOLKET

wise Dreyer (f. $\frac{5}{5}$). Denne tilbragte Størstedelen af sin Ungdom hos sin Tante Thea, der havde taget hende til sig, og hos hvem hun boede, til hun $\frac{10}{5}$ 1875 blev gift med praktiserende Læge, Professor Frederik Peter Lauritz Dahl, efter hvem hun blev Enke $\frac{18}{5}$ 1909.

Af Direktør Jens Hostrup Schultz's andet Ægteskab var det ældste Barn Sønnen Theodor August Christian Hostrup-Schultz, $\frac{19}{3}$ 1820. Han var en Tid ved Landvæsenet, meldte sig ved Oprørets Udbrud som frivillig og kom til det beredne Jægerkorps' 1. Eskadron, med hvilken han gjorde hele dette Aars Felttog med, idet han ogsaa efter Reduktionen $\frac{5}{8}$ blev til Tjeneste ved 2. Eskad. Deling. Dette, at han havde været »Herregaardsskytte«, var hans Livs store Begivenhed, og den levede han højt paa ved alle Lejligheder, og hvor han kunde komme til det, fortalte han om Korpsets og sine Bedrifter, der ikke blev mindre, efterhaanden som han kom dem mere paa Afstand.

Efter Krigen fik han Ansættelse i Postvæsenet og sejlede en Del Aar mellem Korsør og Kiel, men der var ikke Anlæg i ham for et stadigt og bundet Arbejde, saa han søgte snart bort og tilbragte Resten af sit Liv uden at tage sig stort andet til end at gaa paa Jagt. En Del Aar boede han i Fredensborg, men de sidste Aar var han flyttet til København, og her døde han $\frac{27}{7}$ 1878.

Det næste Barn, Lovise Cathrine Hostrup-Schultz, fødtes $\frac{1}{9}$ 1821 og blev $\frac{29}{6}$ 1850 gift med Frederik Willum Berregaard, der var Skovrider over Falsterske Skovdistrikt, Kammerjunker og Jagtjunker R., Besidder af det Berregaardske Fideikommiss, født $\frac{20}{5}$ 1819, † $\frac{9}{6}$ 1892. Deres gæstfrie Hjem ved Hanenau Skov blev Samlingssted for en stor Del af Familien, der tilbragte mangen Sommer derovre. Da Ægteparret ikke havde nogen Børn, tog de en Datter af hendes Broder Wilhelm til sig som deres egen, og hun blev der i Huset ogsaa efter Plejemoderens Død, indtil hun selv døde, kun 29 Aar gammel. Trine Berregaard døde $\frac{9}{3}$ 1872.

Edmond Nisgedor Hostrup Schultz fødtes i København $^{26}/_3$ 1822 og ansattes $^1/_5$ 1839 som Kadet uden Gage. Ved Hærreduktionen i 1842 afskedigedes han imidlertid som saa mange andre $^{29}/_{10}$ og gav sig saa til at være Landmand. Det var vel paa Basis af denne tre-aarige Kadettjeneste, at han senere altid lod sig kalde Løjtnant; han ses i alt Fald aldrig at have gjort Militærtjeneste senere eller at have faaet nogen Udnævnelse.

Den $^{24}/_7$ 1855 blev han gift med Anania Johanne Marie Dreyer, f. $^4/_5$ 1829, der var Datter af Premierløjtnant, Assistent i Københavns Brolægningsvæsen, Henrich D., en Slægtning af Svogeren og Anna Elisabeth Margrethe Jacobsen. Hun døde imidlertid allerede $^{22}/_1$ 1860 efter at have født Sønnen Johan Frederik Hostrup Schultz, der senere udvandrede til Amerika, hvor han skal have boet i Baltimore og være gift. Desuden var der en Datter af Ægteskabet med Nanny Dreyer.

Aaret efter Konens Død $^{25}/_6$ 1861 gifter Hostrup Schultz sig igen med en Datter af Lærer Schmidt i Kastelev, Sophie Bentine, f. $^{10}/_{13}$ 1839. Af dette Ægteskab var der 2 Sønner og 3 Døtre, af hvilke Sønnen Axel, der er Maskinmester, er gift med Kommunelærerinde Fanny Pauline Poulsen, af hvilket Ægteskab der ikke er Børn. De øvrige Søkende er ugifte.

Georg Vilhelm Hostrup Schultz blev født i København $^{11}/_{10}$ 1823 og gik, efter at have lært som Typograf i Faderens Forretning, af hvilken Lære han udskreves $^{30}/_3$ 1843, til Landvæsenet. Da Oprøret brød ud i 1848, meldte han sig ligesom Broderen August som frivillig og kom $^2/_1$ til Garden til Fods, ved hvis 4de Komp. han ansattes, og hvor han $^{14}/_5$ avancerede til Korporal. Han har altsaa deltaget med i Indtoget i Flensborg, i Slaget ved Slesvig og Kampen om Dybbøl den $^{28}/_5$. Efter Vaabenstilstandens Indtrædelse sendtes han $^{26}/_9$ paa Kommandoskole, og $^{10}/_3$ 1849 udnævntes han til Secondløjtnant af Infanteriets Krigsreserve med Anciennitet fra $^1/_1$ s. A. samt ansattes ved 2. Reservebataillon. Her blev han imidlertid kun til $^8/_4$, hvilken Dag han forflyttedes til 1. Reserve-

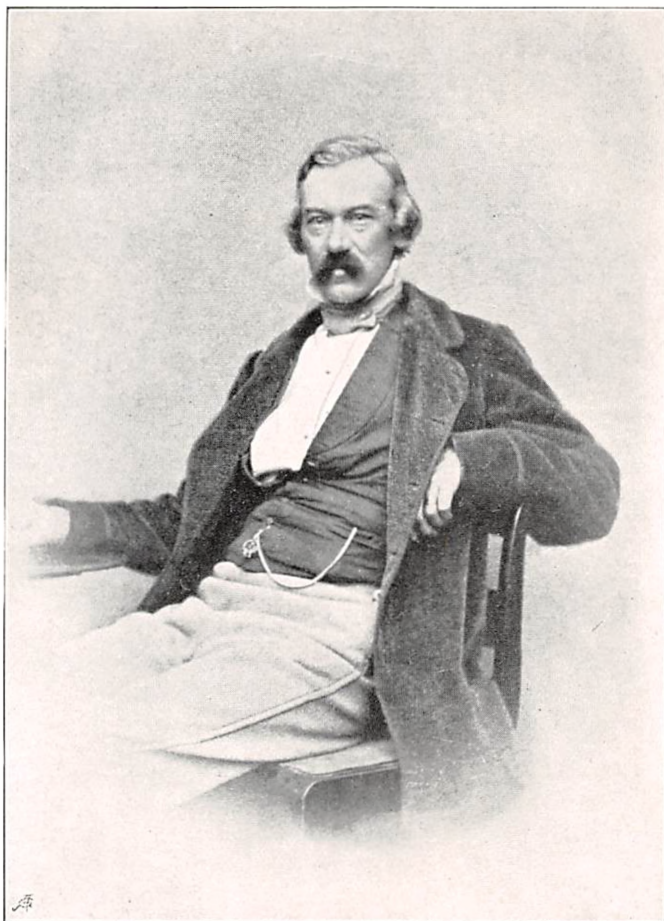
KAREN INGER KIRSTINE (JANE) PETERSEN
FØDT 19. DECEMBER 1813, DØD 20. MAJ 1878
T. A. C. HOSTRUP SCHULTZ HUSTRU

**THEODOR AUGUST CHRISTIAN
HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 19. MARTS 1820, DØD 27. JULI 1878**

LOVISE CATHRINE HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 1. SEPTEMBER 1821, DØD 9. MARTS 1872
SKOVRIDER F. W. BERREGAARDS HUSTRU

FREDERIK WILLUM BERREGAARD
FØDT 20. MAJ 1819, DØD 9. JUNI 1892
SKOVRIDER OVER DET FALSTERSKE SKOVDISTRIKT

bataillon, ved hvis 3die Komp. han gjorde Tjeneste, og med dette deltog han i Fægtningen foran Brohovedet ved Dybbøl $\frac{7}{6}$, ved hvilken Lejlighed Kompagniet havde 4 saarede. Da Faderen døde, søgte han 3 Ugers Orlov til København, men vendte saa i Oktober tilbage til Kompagniet, hvor han forblev hele det paafølgende Aar. I Slaget ved Isted deltog Bataillonnen i Kampen om Over Stolk og Kathrineskoven, hvor 3die Kompagni mistede sin Chef, Kapt. Falkenberg, der faldt, og sin Næstkommanderende, Premierl. Berg, der saaredes.

I 1852 hjemsendes Schultz, der under $\frac{27}{3}$ s. A. var bleven tillagt Premierløjtnants Karakter, og afskediges i Naade efter Ansøgning $\frac{30}{1}$ 1854. Paa det Tidspunkt havde han overtaget Boderup i Ørslev Sogn paa Falster og var bleven forlovet med Mary Henriette Hansen, en Datter af Kammerraad Heinrich Hansen paa Valnæs, og Aaret efter stod deres Bryllup. Ægteparret boede paa Boderup, indtil Schultz i 1874 solgte Gaarden og flyttede til Høeghsminde ved Gentofte, hvilken Ejendom han havde købt, og hvor han mistede sin Hustru $\frac{10}{1}$ 1876. Kun tre Aar efter døde han selv, den $\frac{7}{9}$ 1879, i København efter at have solgt Gaarden.

Af deres Børn var den ældste, Henrik, Landmand og ejede i nogle Aar Aagesholm i Sengeløse Sogn; men da den brændte, opgav han Landvæsenet og flyttede til København, hvor han drev en Vognmandsforretning paa Vesterbro indtil sin Død $\frac{4}{13}$ 1893. Han var gift med Anna Nyholm og efterlod adskillige Børn.

Det næstældste Barn var Datteren Christiane Louise Hostrup Schultz, som 1878 blev gift med cand. polyt. Andreas Ammentorp, der var Driftsbestyrer af Svendborgbanen. Ægteparret har 2 Sønner og 2 Døtre.

De to følgende Børn var en Søn, Georg Waldemar, og en Datter, Emma, der begge døde som smaa. Den sidstes Tvilling søster, Ida Hostrup Schultz, født $\frac{3}{3}$ 1860, kom i Huset hos sin Faster i Hanenau Skovridergaard og blev indskrevet i Vallø. Hun var imidlertid svagelig og døde ugift $\frac{28}{7}$ 1887.

Derpaa fulgte Sønnen Frederik Ferdinand, f. $31/5$ 1861, der uddannedes som Maskinbygger og efter endt Læretid rejste til Tyskland, hvor han i Johannisberg ved Rhinen fik Ansættelse paa en Fabrik, der fremstiller Bogtrykmaskiner, og der blev han og har saavidt vides aldrig senere været hjemme i Danmark. Han er ugift.

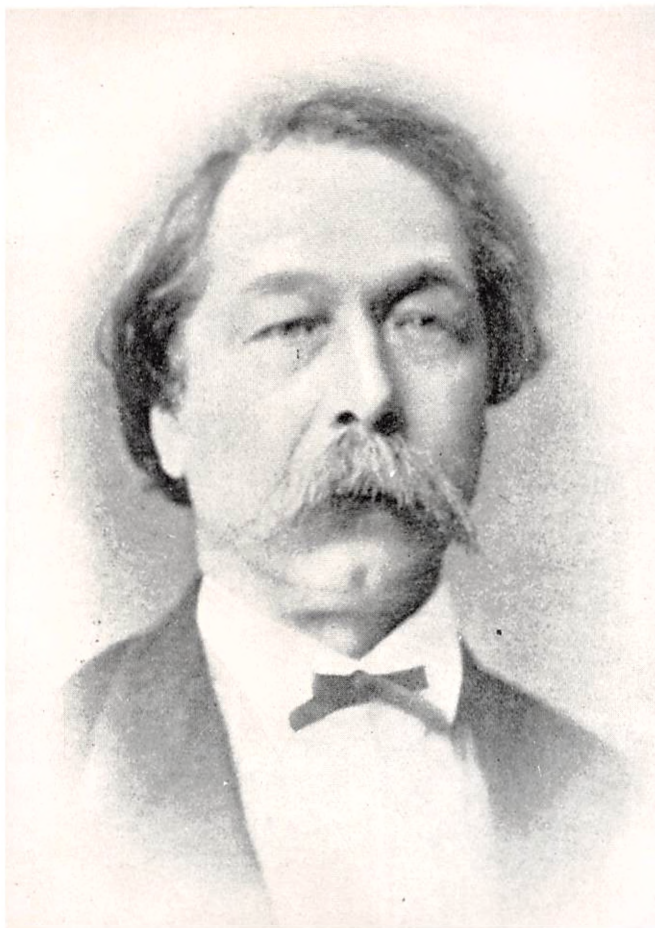
Det syvende Barn var Datteren Anna Henriette Hostrup Schultz, f. $19/10$ 1862. Hun blev i 1881 gift med Wilhelm Hochbrandt, med hvem hun straks efter Brylluppet rejste til St. Croix. Hun havde, som flere af hendes Søsken, et svagt Bryst og døde derovre efter kun et Par Aars Ægteskab uden at efterlade Børn. Manden tog saa tilbage til Danmark, men naaede ikke at komme herhjem; han døde ombord paa Skibet, da det var naaet op under Læsø.

Derpaa fulgte Sønnen Wilhelm Hostrup Schultz, f. $28/6$ 1864, der efter at have taget Præliminæreksamen kom i Apotekerglære paa Nyt Apotek i København; men han angrebes af Tuberkulose og døde paa Diakonissestiftelsen $8/8$ 1883.

Mary Minona Hostrup Schultz, f. $19/7$ 1866, lever som ugift i København, og Aage er udvandret til Amerika, hvor han skal være gift.

Det yngste af Børnene, Ellen, er gift, og af dette Ægteskab er der flere Børn.

Det yngste af de Børn, der naaede den voksne Alder, var Minona, der kort efter Faderens Død blev gift med daværende Fuldmægtig i Kultusministeriet, Christian Schwartzkopf. Denne, der ved Siden af sin Embedsvirksomhed, som han passede med en overordentlig Pligtopfyldelse, var i høj Grad interesseret paa mange Omraader, havde sikkert en ikke ringe Indflydelse paa, hvorledes de Midler, som stilledes til Raadighed for Ministeriet til Understøttelse af Kunst og Videnskab, fordeltes, og fordomsfri og usnobbet, som han var, udvirkede han, at de kom mange til Gode, som endnu langt fra var anerkendte paa Bjerget. Gennem adskillige Aar var han knyttet til Folketeatret som en Slags Raadgiver, og hans sikre

EDMOND NISGEDOR HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 26. AUGUST 1822, DØD 27. JUNI 1885

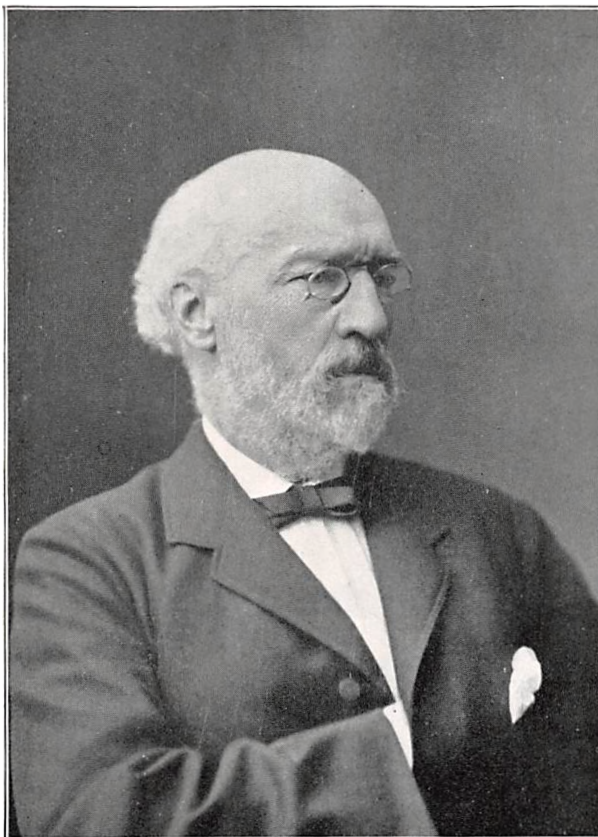
SOPHIE BENTINE SCHMIDT
FØDT 10. DECEMBER 1839, DØD 28. APRIL 1915
E. N. HOSTRUP SCHULTZ ANDEN HUSTRU

VILHELM GEORG HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 25. FEBRUAR 1823, DØD 7. SEPTEMBER 1879.

MARY HENRIETTE HANSEN
FØDT 11. JUNI 1837, DØD 10. JANUAR 1876
V. G. HOSTRUP SCHULTZ HUSTRU

CHRISTIAN FREDERIK SCHWARTZKOPF
FØDT 24. JULI 1817, DØD 1. MARTS 1893

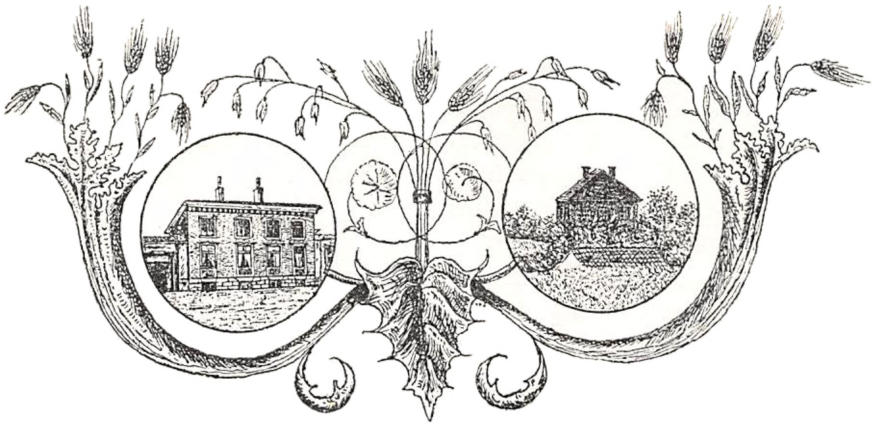

BLANCA MINONA MALVINA
HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 28. SEPTBR. 1824, DØD 19. MARTS 1893
ETATSRAAD CHR. FR. SCHWARTZKOPFS HUSTRU

Smag har uden Tvivl sat sit Præg paa mange af dets Forestillinger.

Da hans Svigerfaders Bo blev endelig opgjort, blev der truffen den Bestemmelse, at saa længe et af hans Børn levede, skulde Ejendommen paa Højbro Plads drives som et Slags Fideikommis for disse og deres Arvinger, og det blev Schwartzkopf, der kom til at bestyre den lige til sin Død, og kort efter, at denne var indtraadt, afhændedes den, hvilket sikkert ikke var til Fordel for Arvingerne.

Ægteparret efterlod sig to Børn, Charles, der var Landmand, og Mimi, der som Malerinde vandt sig et Navn og senere blev gift med Professor Karl Larsen.

Jens Johan Frederik Hostrup Schultz fødtes paa Hovedgaarden »Benzonseje« ²⁹/₁ 1833, men da Faderen kort efter fratraadte Forpagtningen og Samlivet mellem ham og Moderen ophørte, kom han, da denne flyttede til Næstved, til at bo der i Byen og blev sat i Skole paa Herlufsholm. Her blev han imidlertid kun i faa Aar, idet han kort efter Moderens Død blev taget ud af den og saa tilbragte nogle Aar dels i sin Mosters Hjem i Fardrup Præstegaard ved Ribe, dels hos Godsejer Muus paa Sørup.

Efter sin Konfirmation kom han i Malerlære, og da han havde faaet Svendebrev, besøgte han nogen Tid Kunstakademiet, idet det var hans Hensigt at blive Kunstmaler, vistnok nærmest Dyremaler.

Da Faderen imidlertid havde overtaget Bogtrykkeriet og ønskede, at han skulde uddanne sig til en Gang med Tiden at kunne lede dette, gav han sig for anden Gang i Lære og fik sit andet Svendebrev ³/₇ 1858. Efter at have arbejdet endnu et Par Aar hjemme, rejste han for sin videre Uddannelses Skyld til Tyskland, hvor han bl. a. fik Ansættelse som Trykker hos Friedrich Vieweg & Sohn i Braunschweig. Her lagde han sig særlig efter Illustrationstryk, og det kunstneriske Blik, som han var i Besiddelse af, bevirkede, at han formaaede at

bringe alt det ud af et Billede, som overhovedet kunde bringes ud deraf. Den Gang var jo saa godt som alle Illustrationer Træsnit, der krævede en omhyggelig og indsigtfuld Tilretning for fuldt ud at komme til sin Ret, og Frederik Hostrup Schultz blev en Mester i »at gøre en Tilretning«.

Under sit Ophold i Braunschweig blev han forlovet med sin Principals Søsterdatter, Marie Charlotte Elisabeth Lilla Rønckendorff, og da han fik et særdeles fordelagtigt Tilbud om en ledende Stilling ved et stort Bogtrykkeri i St. Petersborg, tænkte han en Tid paa at tage til Rusland; men da Faderen gerne vilde have ham hjem og stillede ham i Udsigt, at han snart vilde overlade ham den fædrede Forretning, besluttede han sig til at tage tilbage til Danmark og kom hjem i 1863, og Aaret efter hjemførte han sin Hustru.

Der er næppe nogen Tvivl om, at Frederik Hostrup Schultz under sit Ophold i Udlandet har faaet Øjet op for, i hvilken rivende Udvikling Bogtrykfacet netop i den Periode var. Han, der havde lært og arbejdet under ret gammeldags Forhold, kom der til at se, hvilke betydelige Fremskridt der var gjort siden Hurtigpressens Indførelse, og hvor store Fordele der kunde indvindes ved forholdsvis smaa Midler. Stereotypi, Galvanoplastik og mange andre Ting mødte ham der for første Gang, og han satte sig saa godt og grundigt ind i det, at han, da han kom hjem, ikke blot selv kunde praktisere det, men endog oplære andre deri, og den Følelse, at det gjaldt om at være med og optage alt, hvad der virkelig duede, forlod ham aldrig siden, uden at han gik til den Yderlighed at jage efter alt, hvad der var nyt. Og han havde som faa Lejlighed til at følge med i Udviklingen, for saa godt som hvert Aar foretog hans Hustru en Rejse til sit Barndomshjem, og han enten fulgte hende derned eller hentede hende, og samtidig dermed undlod han ikke at sætte sig ind i de Forbedringer, der var sket i hendes Slægtninges Trykkerier, det Viewegske og det Westermanske, der den Gang og længe efter hørte til de ledende i Tyskland.

FREDERIK HOSTRUP SCHULTZ
OG MARIE RÖNCKENDORFF
SOM NYFORLOVEDE 1864

Fuldt og helt formaaede han imidlertid ikke at faa gennemført, hvad han ønskede. Faderen stod jo som Ejer af Forretningen og forstod næppe altid Betydningen af de Forslag, som Sønnen fremkom med, og dette gjorde sig navnlig gældende, da Trykkeriet skulde have sit nye Hjem opført. Frederik Hostrup Schultz kæmpede da for, at Maskinsalen burde lægges saaledes, at der blev Overlys, noget, han havde set Fordelene ved i Westermanns Forretning, men baade hos Faderen og Arkitekten stødte han paa afgjort Modstand, og han fik det ikke ført igennem, og det pinte ham altid senere. Thi hvor god og rummelig end Trykkersalen blev i den nye Bygning, saa kunde den være bleven endnu bedre, dersom han havde faaet sin Plan gennemført og der var kommet mere Lys ind i den.

Det gav Anledning til Gnidning mellem Fader og Søn, og da desuden Forholdene mellem Arbejderorganisationerne og Principalerne stadig tilspidsedes, blev Jens Hostrup Schultz træt af Virksomheden og overlod den i 1875 til Sønnen.

Det var gode Tider for Bogtrykkerne. Det ene nye Trykkeri oprettedes efter det andet, de gamle Forretninger udvidedes, og J. H. Schultz's Trykkeri fulgte med. Maskine efter Maskine anskaffedes, og da Kastenbein havde konstrueret sin Sættemaskine, veg Firmaet ikke tilbage for at anskaffe saadanne.

Ganske naturligt faldt det at tilbyde Chefen for et af de største københavnske Firmaer Stillingen som Formand i »Foreningen af danske Bogtrykkere«, da denne stiftedes i 1872, og da Frederik Hostrup Schultz sikkert var den af dem, der havde mest Føling med hele Bogtrykkerkunstens Praksis, faldt Valget paa ham, og han beklædte den i Foreningens vanskeligste Periode under Strejke og Tarifforhandlinger. Imidlertid kom det et Par Aar efter til en Kontrovers mellem Hostrup Schultz og Medlemmerne paa Grund af et fagligt Spørgsmaal, der resulterede i, at han nedlagde sit Mandat og udmeldte sig af Foreningen, som han ingensinde mere indtraadte i, og J. H.

Schultz's Bogtrykkeri indtog gennem mange Aar en isoleret Stilling, idet hverken Principal eller Arbejdere tilhørte de respektive faglige Organisationer.

Frederik Hostrup Schultz var, trods det, at han kunde være hidsig og opfarende og trods en vis Stædighed, en ualmindelig vennesæl Mand. »Af hans klare Øjne lyste der Hjertensgodhed« skrev en af hans Kolleger om ham ved hans Død, og intet Sted fik dette vist et mere tydeligt Udslag end i hans Forhold til det store Personale. Hver enkelt af dem og naturligvis særlig dem, med hvem han i længere Tid havde samarbejdet, havde i ham en Ven, paa hvis Bistand han trygt turde stole, hvis han kom i Bekneb. Og aldrig var han gladede, end naar han en Sommersøndag i Spidsen for samtlige mandlige Arbejdere drog ud paa den aarlige Skovtur, den, ved hvilken han var Vært det ene Aar og Personalet det andet. En saadan Dag spillede hans Lune, og man hørte stadig hans smittende Latter — og faa kunde le saa hjerteligt og harmløst som han. Der var kun et Øjeblik paa Dagen, da han blev tavs og ligesom lidt forstemt; det var ved Middagen, naar den uundgaaelige Skaal for »Mester« skulde udbringes. »Gør det nu endelig kort,« har han sagt flere Gange, »der er ingen Grund til at sige noget om mig.« Men var det først overstaaet, saa steg Humøret igen, og den Tak, han bragte sit Personale for det Aar, der var gaaet siden sidst, kom fra Hjertet.

Ingensinde gav det hjertelige Forhold, der herskede imellem de to Parter, sig et smukkere Udtryk end ved Trykkeriets hundreedaarige Jubilæum i 1883, ved hvilken Lejlighed Personalet tolkede sin Erkendtlighed over for ham i en Adresse, underskrevet af dem alle, og overrakte ham et pragtfuldt Drikkehorn, medens han ved betydelige Dotationer konsoliderede deres Syge- og Begravelseskasser. Men om den Fest foreligger der et lille Skrift, saa der er ikke Grund til her at komme nærmere ind paa den, idet der kan henvises til, hvad deri findes anført.

JENS JOHAN FREDERIK HOSTRUP SCHULTZ
FØDT 29. JANUAR 1833, DØD 28. JUNI 1895

**MARIE CHARLOTTE ELISABETH LILIA
RÖNCKENDORFF**

FØDT 15. JULI 1842, DØD 28. JUNI 1915

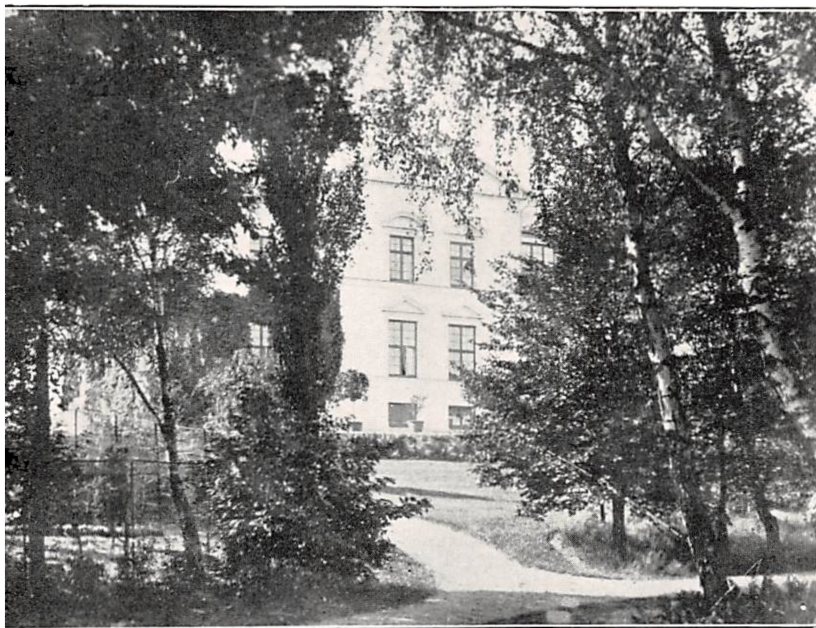
J. J. F. HOSTRUP SCHULTZ HSTRU

Medens Forlaget i de sidst forløbne halvhundrede Aar, som foran nævnt, saa godt som fuldstændig havde stagneret, begyndte Frederik Hostrup Schultz lidt efter lidt at lade nye Ting komme frem. Til at begynde med var det væsentlig mindre Bøger, som oftest af videnskabelig Karakter; men i 1891 udsendtes Subskriptionsindbydelse paa »Salmonsens Konversationsleksikon«, et Værk, der gennem adskillige Aar lagde Beslag paa en Del af Trykkeriets Ydeevne, og som endnu den Dag i Dag, hvor det udkommer i andet Oplag, kræver en betydelig Arbejdskraft.

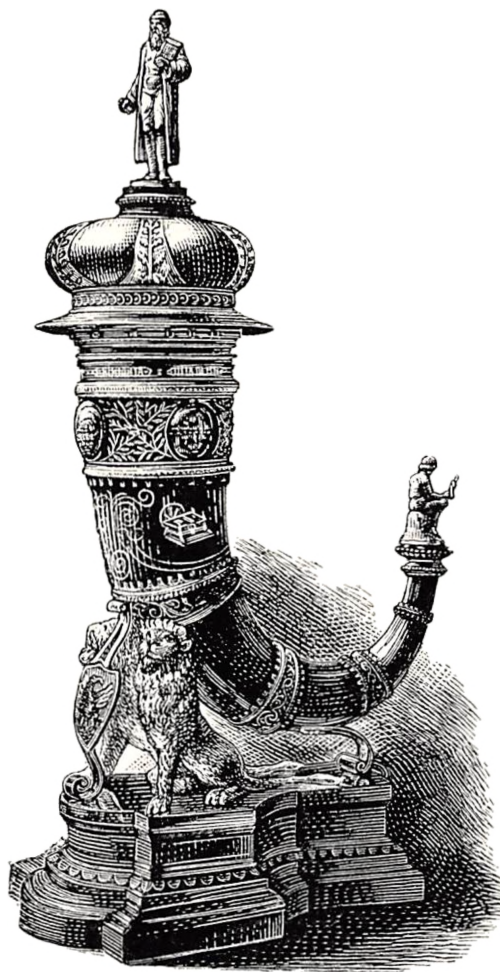
Flere forskellige Forhold bevirkede, at han kom ind paa Tanken om atter at oparbejde Forlagsforretningen. Gennem mange Aar var Trykarbejdet for det offentlige stadig vokset og vokset og havde i meget betydelig Grad bredt sig paa Privatarbejdets Bekostning, saaledes at dette var trængt en Del tilbage. Men Hostrup Schultz indsaa Faren ved at basere en saa stor Forretning som den, han havde, paa forholdsvis faa og store Kunder, af hvilke hver enkelt Bortgang vilde føles meget haardt, og han ønskede derfor at sikre sig saaledes, at han havde det fornødne ydre Apparat i Orden til at erstatte en saadans Frafald med andet Arbejde, og dertil vilde et eget Forlag særlig egne sig, idet dette altid i det givne Øjeblik kunde udvides og tilføre Trykkeriet Arbejde. Dertil kom, at den Sag, der i 1887 rejstes mod ham af det offentlige for formentlige Misligheder ved Leverancen af Papir til Staten, en Sag, han ganske vist gik fuldstændig rensat ud af ved Højesterets Dom, efterlod en saadan Bitterhed hos ham, at han vistnok en Overgang alvorlig tænkte paa helt at frasi-ge sig Statsarbejdet.

Idéen til »Salmonsens Konversationsleksikon« var oprindelig Literat L. Stanges, der henvendte sig til Frederik Hostrup Schultz for hos ham at faa den fornødne pekuniære Bistand. Da denne ikke ene turde indlade sig paa dette store Foretagende, fik han sin gamle Ven, Murermester J. W. Frohne, til at indtræde som Kompagnon, og Boghandler J. Salmonsens

er endog i høj Grad med at faa det til at løbe rundt
elig var Christian Hostrup Schultz ogsaa, hvilket bevi
e, at det var ham umuligt i de senere Aar at færdes ud
det er ikke til at undres over, at han, da han efter si
ers Død havde faaet bragt sine Pengesager i Orden, c
ældste Datter var bleven forlovet med en Landmand,
) overdrog Gaarden til de unge og selv flyttede til Køber
n, hvor han døde $7/7$ 1902. Christian Hostrup Schultz v
77 bleven gift med Johanne Louise Kønigsfeldt, Datter a
erlærer J. P. F. Kønigsfeldt og Christiane Vilhelmine Krogl
overlevede ham og døde paa Frederiksberg $22/8$ 1918.

LILLE ODINSHØJ I HELLEBÆK

PERSONALET'S GAVE TIL F. HOSTRUP SCHULTZ
VED TRYKKERIETS 100-AARS JUBILÆUM

Deltagerne i Skovturen den 9de Juli 1893.

1. Christian Jacobsen, Sætter, ansat 1868 . 9 . 9, † 1907 . 12 . 3.
2. Frederik Jacobsen, Papirmester, † 1910 . 25 . 7.
3. Anton Christensen, Arbejdsmand.
4. Niels Peter Kiefer, Faktor, udlært 1855 . 7 . 4, † 1899 . 26 . 2.
5. Marinus Schnell, Faktor, u. f. G. 1868 . 26 . 9, † 1903 . 29 . 4.
6. V. V. Buch, Sætter, u. f. G. 1876 . 30 . 1, † 1905 . 10 . 3.
7. Jørgen Jørgensen, Sætter, u. f. G. 1890 . 29 . 3, er endnu virksom i Trykkeriet.
8. Johan Vilhelm Rasmussen, Trykkerfaktor, udlært 1882 . 24 . 6, ligeledes.
9. Frederik Christian Clausen, Sætter, udlært 1882 . 8 . 4, ligeledes.
10. Josef Jørgen Frederik Fæster, Direktør for A/S, u. f. G. 1866 . 31 . 3, † 1916 . 6 . 9.
11. Lars Petersen, Arbejdsmand, † 1923.
12. Henrich Wulff, Sætter, u. f. G. 1885 . 3 . 10, afgaaet 1924 . 6 . 6.
13. Martin Schow, Sætter, u. f. G. 1885 . 3 . 10, afgaaet 1903.
14. Marius Nielsen, Stereotypist, u. f. G. 1872 . 30 . 3, † 1921.
15. Oscar Constantin Schiøtt, Sætter, udlørt 1890 . 21 . 6, u. s. G. 1897 . 2 . 12.
16. Marinus Jensen, Sætter, udlært 1893 . 24 . 6, † 1897 . 2 . 10.
17. P. Behrendt, Sætter, u. f. G. 1890 . 29 . 3, er endnu virksom i Trykkeriet.
18. Carl Madsen, Faktor, u. f. G. 1889 . 4 . 5, † 1927 . 12 . 9.
19. Albert Olsen, Sætter, u. f. G. 1873 . 4 . 10, † 1912 . 12 . 5.
20. Wilhelm Theodor Bau, Faktor i Rigsdagen, udlært 1870 . 16 . 4, † 1910 . 29 . 12.
21. G. P. Christoffersen, Trykker, u. f. G. 1891 . 3 . 10, er endnu i Virksomhed.
22. Georg J. Frederiksen, Trykker, u. f. G. 1886 . 8 . 4, u. s. G. 1893 . 24 . 6.
23. Peter Sørensen, Sætter, u. f. G. 1892 . 15 . 10, u. s. G. 1901 . 6 . 4.
24. Peter Nørgaard, Arbejdsmand i Maskinstuen, † 1915 . 17 . 4.
25. Christian J. Svendsen, Trykker, u. f. G. 1880 . 3 . 1, † 1901 . 7 . 11.
26. Niels Peter Hannibal, Trykker, u. f. G. 1864 . 26 . 4, † 1901 . 8 . 5.
27. Christian Mathias Sonne, Sætter, u. f. G. 1880 . 2 . 10, † 1897 . 18 . 5.
28. Frederik Hostrup Schultz, Principal, udlært 1858 . 3 . 7, † 1895 . 28 . 6.
29. C. Printzlau, Sætter, u. f. G. 1876 . 15 . 4, † 1907 . 3 . 11.

30. Peter Andersen, Aftrækker i Sætteriet, † 1906 . 29 . 1.
  31. Peter Emil Hansen, Sætter, udlært 1881 . 9 . 4, afgaaet 1893 . 30 . 12.
  32. Lauritz Buch, Sætter, u. f. G. 1882 . 31 . 12, † 1896 . 1 . 6.
  33. Peter Hansen, Sætter, u. f. G. 1882 . 31 . 12, † 1914 . 18 . 6.
  34. C. A. Hansen, Sætter, u. f. G. 1877 . 29 . 2, afgaaet 1919 . 3 . 4.
  35. Henry Lind, Bogbindermester.
  36. Carl August Møller, Sætter, udlært 1868 . 26 . 9, u. s. G. 1920 . 4 . 12.
  37. Søren Rasmussen, Portner.
  38. Peter Jeppsen, Sætter, udlært 1861 . 28 . 12, † 1917 . 28 . 7.
  39. Carl Helkier, Faktor i Rigsdagstrykkeriet, tiltraadt 1883, endnu i Virksomhed.
  40. Jørgen Andreas Waldemar Petersen, Sætter, udlært 1888 . 23 . 6, ligeledes.
  41. Wilhelm August Friederichsen, Sætter, udlært 1849 . 14 . 4, † 1900 . 18 . 6.
  42. Waldemar Olsen, Sætter, u. f. G. 1891 . 18 . 3, u. s. G. 1895 . 3 . 8.
  43. Waldemar Bau, Faktor i Berlingske Tidende, udlært 1891 . 3 . 10.
  44. Marius Gehrke, Sætter, udlært 1891 . 3 . 10, u. s. G. 1897 . 31 . 12.
  45. August Marius Nicolai Petersen, Overfaktor, udlært 1890 . 4 . 10, endnu i Virksomhed.
  46. Hans Rasmussen, Papirmester, † 1908 . 10 . 2.
  47. Ove Vedel, Sætter, udlært 1888 . 31 . 12, † 1919.
  48. Thorvald Hansen, Sætter, u. f. G. 1892 . 30 . 12, u. s. G. 1895 . 3 . 8.
  49. August Wrem, Sætter, u. f. G. 1892 . 2 . 1, † 1919 . 7 - 12.
  50. Carl Ertel, Sætter, u. f. G. 1885 . 3 . 10, u. s. G. 1903 . 3 . 10.
  51. William Lassen, Trykker, udlært 1892 . 18 . 2.
  52. Johan Jacobsen, Bud, † 1920 . 18 . 2.
  53. Charles Randrup, Sætter, udlært 1892 . 12 . 2, u. s. G. 1903 . 20 . 5.
- u. f. G. henviser til, at den paagældende den anførte Dato for første Gang har underskrevet i Trykkeriets Svendebog over udlærte.
- u. s. G. henviser til, at han sidste Gang har underskrevet den anførte Dato.
- † Død den anførte Dato medens den paagældende endnu var i Virksomhed i Trykkeriet.
- udlært betyder altid udlært i J. H. Schultz Officin.

- Anders, sandsynligvis gift med Mette Marie.*
- S¹ *Jens Andersen Hostrup*, f. ca. 1712, † i København 1784.2.3, g. 1741 med Cathrine Bierregaard, f. paa Nørwinkel 1719, † i København 1750.
- S¹D¹ *Mette Christine Hostrup*, f. 1744 . 20 . 7, † i København 1767.19.6.
- S² *Peder Andersen Hostrup*, f. (hvor vides ikke), † i København 1781.16.11, g. 1. G. med *Margrethe Mogensdatter*, f. (hvor vides ikke), † i København 1744.14.5, g. 2. G. med *Cathrine Olsdatter*, f. ca. 1703, † i København 1770.26.4.
- S²D¹ *Ellen Marie Pedersdatter*, f. i København 1742, † smst. 1746.24.8.
- S³S¹ *Anders Pedersen Hostrup*, f. i København 1743 26.10.
- S³ *Mikkel Andersen Horn*, f. (hvor vides ikke), † i Mariager 1743.27.1, g. smst. 1726.29.9 med *Anne Lauritzdatter*, dbt. i Mariager 1705.2.2, † smst. 1764.11.7.
- S³D¹ *Mette Kirstine Mikkelsdatter*, f. i Mariager 1727 25.4, † smst. 1727.8.9.
- S³D² *Berte Kirstine Mikkelsdatter*, f. i Mariager 1728 20.8, † smst. 1730.26.9.
- S³S¹ *Anders Mikkelsen Hostrup*, dbt. i Mariager 1732 10.9, † i København 1794.29.11.
- S³S² *Jens Mikkelsen Hostrup*, dbt. i Mariager 1734.5.11, † i København 1792.24.3, g. 1. G. i København med

- Gertrud Rasmusdatter*, f. i Maarup, dbt. i Nødager Kirke 1735.6.1 (g. 1. G. i København med Brændevinsbrænder *Lars Madsen Balsløw*), † i København 1776.19.4, g. 2. G. i København med *Dorothea Christine Holm*, f. Frederiksberg 1755.21.10, (2. G. i København 1792.30.11 med Bogtrykker *Johan Friederich Schultz*), † i København 1821.6.2.
- S³S²D¹ *Anne Lucie Hostrup*, f. i København 1757, † smst. 1786.23.11, lyst i Kuld og Køn 1776.27.6, g. i København 1784.23.7 med *Peder Billeschou*, f. i Jylland 1747, † i København 1797.15.10.
- S³S²D¹D¹ *Dorothea Christine Margrethe Billeschou*, f. i København 1786.2.9.
- S³S²S¹ *Jens Nicolai Hostrup (Schultz)*, f. i København 1782.26.2, † smst. 1849.12.9, g. 1. G. i Lyngby 1811.1.12 med *Johanne Frederikke Dorothea Holm (Jacobine Haiman)*, f. i København 1787, dbt. i Lyngby 1810, † i København 1819.7.1, g. 2. G. i København 1820.3.3 med *Maren Poulsen*, dbt. i Randers 1793.22.8, † i København 1829.15.2.
- S³S²S¹S¹ *Jens Niels Nicolai Hostrup Schultz*, dbt. i Lyngby 1812.13.9, f. i København 21.8 s. A., † i København 1888.18.3, g. i Køge 1832.23.5 med *Vicensine Urbine Cathrine Prom*, f. i Køge 1809.14.11, † i Næstved 1849.31.1.
- S³S²S¹S¹S¹ *Jens Johan Frederik Hostrup Schultz*, f. paa Benzonseje 1833.29.1, dbt. i Ørsted Kirke 29.3 s. A., † i København 1895.28.6, g. i Braunschweig 1864 18.12 med *Marie Charlotte Elisabeth Lilla Rønchendorff*, f. smst. 1842.15.7, † paa Hellebæk 1915 28.6.
- S³S²S¹S¹S¹S¹ *Jens Vincent Albert Eduard Hostrup-Schultz*, f. i København 1865.10.9, g. paa Frederiksberg 1890 13.12 med *Marie Mathilde Rom*, f. i Føvling 1868 23.10.

- S³S³S¹S¹S¹S¹S¹ *Frederik Jørgen Eggert Hostrup-Schultz, f. paa Frederiksberg 1902.18.3.*
- S³S³S¹S¹S¹S² *Eduard Hostrup-Schultz, f. i København 1867.11.1, g. smst. 1892.24.9 med Frederikke Birgitte Juliane Friederichsen, f. paa Lyksborg 1863.8.10.*
- S³S³S¹S¹S¹S²S¹ *Jens Theodor Frederik Hostrup-Schultz, f. paa Kathrinebjerg 1894.1.1, dbt. i Vejlbjby 3.5 s. A., g. i København 1922.11.5 med Gerda Mortensen, f. i København 1896.6.4.*
- S³S²S¹S¹S¹S²S¹D¹ *Inge Birgite Elisabeth Hostrup-Schultz, f. paa Frederiksberg 1924.21.9.*
- S³S²S¹S¹S¹S²S¹D² *Kirsten Elise Hostrup-Schultz, f. paa Frederiksberg 1928.17.9.*
- S³S²S¹S¹S¹D¹ *Bertha Lilla Sophie Hostrup-Schultz, f. i København 1868.8.8, g. i Reykjavik 1900.2.1 med Christian Schierbeck, f. i Helsingør 1872.3.4, † i Adelaide 1917.22.10.*
- S³S²S¹S¹S¹D² *Udøbt Datter, f. og † i København 1874.*
- S³S²S¹S¹S¹D³ *Edda Marie Elisabeth Hostrup-Schultz, f. i København 1878.25.2, g. 1. G. 1898.30.7 paa Hellebæk med Vilhelm Daniel Christian Foss, f. i Viborg 1862.25.8, † i København 1914.12.5, g. 2. G. i København 1924.12.1 med Alexander Foss, f. i Viborg 1.10.1858, † paa Høvilsgaard 1925.24.11.*
- S³S²S¹S¹S¹D³D¹ *Ulla Marie Hostrup Foss, f. i København 1899.30.6, gift i København 1922 med Knud Trock-Jansen, f. 1889.19.2.*
- S³S²S¹S¹S¹D³D² *Esther Annie Hostrup Foss, f. i København 1902.16.6, g. i København med Knud Friis Jespersen, f. Sorø 1893.1.4.*
- S³S²S¹S¹S¹D⁴ *Frieda Ingeborg Hostrup-Schultz, f. i København 1882.11.9, g. paa Hellebæk 1908.24.6 med Holger Carl Christian le Sage de Fontenay, f. i Taarbæk 1879.12.1.*
- S³S²S¹S¹S² *Christian Lauritz Hostrup Schultz, f. i Køben-*

havn 1838.27.4, † paa Frederiksberg 1902.7.7, g. i Jyderup 1877.21.12 med *Johanne Lovise Kønigsfeldt*, f. i Hillerød 1848.13.7, † paa Frederiksberg 1918.22.8.

S³S²S¹S¹S²D¹ *Emmy Vincentine Johanne Hostrup-Schultz*, f. paa Lindholtsgaarden 1878.11.10, dbt. i Skamstrup 1879.24.3, g. paa Frederiksberg 1899.4.7 med *Bendt Bendtsen*, f. paa Lerchenborg 1875.7.5.

S³S²S¹S¹S²D¹S¹ *Bendt Christian Bendtsen*, f. paa Lindholtsgaarden 1900.1.4.

S³S²S¹S¹S²D¹D¹ *Lilli Johanne Marie Bendtsen*, f. paa Lindholtsgaarden 1901.19.3.

S³S²S¹S¹S³D¹S² *Christian Hostrup Bendtsen*, f. paa Lindholtsgaarden 1902.19.7.

S³S²S¹S¹S²D¹D² *Rigmor Hostrup Bendtsen*, f. paa Lindholtsgaarden 1904.24.6.

S³S²S¹S¹S²D¹D³ *Esther Annie Hostrup Bendtsen*, f. paa Lindholtsgaarden 1906.17.2.

S³S²S¹S¹S³D² *Agnes Vilhelmine Marie Hostrup-Schultz*, f. paa Lindholtsgaarden 1881.27.6, g. paa Frederiksberg 1903.23.10 med *Niels Johan Torkild-Hansen*, f. i København 1871.28.8, † paa Frederiksberg 1909.22.12.

S³S²S¹S¹S²D²S¹ *Børge Christian Torkild-Hansen*, f. paa Frederiksberg 1904.16.8.

S³S²S¹S¹S²D²S² *Arne Johannes Torkild-Hansen*, f. paa Frederiksberg 1906.7.4.

S³S²S¹D¹ *Anna Dorothea Conradine Hostrup Schultz*, f. i København 1814.23.2, † smst. 1890.17.2.

S³S³S¹D² *Lovise Charlotte Franziska Hostrup Schultz*, f. i København 1816.5.6.

S³S²S¹D³ *Johanne Jensine Frederikke Hostrup Schultz*, f. i København 1818.1.1, † smst. 1845.26.5, g. med *Carl Wilhelm Ludvig Dreyer*, f. i Køge 1812.14.5, † i København 1870.27.9.

- S³S³S¹D³D¹ *Johanne Jensine Frederikke Lovise Dreyer, f. i København 1845.5.5, g. smst. 1875.10.5 med Frederik Peter Lauritz Dahl, f. i København 1838 23.1, † smst. 1909.18.5.*
- A³S²S¹S² *Theodor August Christian Hostrup Schultz, f. i København 1820.19.3, † smst. 1878.27.7, g. med Karen Inger Kirstine (Jane) Petersen, f. i København 1813.19.12, † smst. 1878.20.5.*
- S³S³S¹D *Louise Cathrine Hostrup Schultz, f. i København 1821.1.9, † paa Hanenau Skovridergaard 1872.9.3, g. i København 1850.22.6 med Frederik Wilhelm Berregaard, f. i København 1819.20.5, † paa Hanenau Skovridergaard 1892.9.6.*
- S³S²S¹S³ *Edmond Nisgedor Hostrup Schultz, f. i København 1822.26.8, † i Lille Næstved 1885.27.6, g. 1. G. paa Frederiksberg 1855.24.7 med Anania Johanne Marie Dreyer, f. i København 1829.4.5, † paa Oringe ved Vordingborg 1860.22.1, g. 2. G. i Sværdborg 1861.25.6 med Sophie Bentine Schmidt, f. smst. 1839.10.12, † i New York 1915.28.4.*
- S³S²S¹S³S¹ *Johan Frederik Hostrup Schultz, f. i København 1856, dbt. i Frue Kirke 11.7 s. A.*
- S³S²S¹S³D¹ *Anna Marie Hostrup Schultz, f. i Kastelev 1863 18.1.*
- S³S²S¹S³D² *Ebba Elisabeth Hostrup Schultz, f. i Aaderup 1864 4.2, † i New York 1905.*
- S³S²S¹S³S² *Sophus Hostrup Schultz, f. i Aaderup 1867.7.4, † i Næstved 1877.6.5.*
- S³S²S¹S³D³ *Ellen Christine Hostrup Schultz, f. i Næstved 1869 15.11.*
- S³S²S¹S³S³ *Axel Oscar Hostrup Schultz, f. i Næstved 1872 22.1, g. i København 1898.6.12 med Fanny Poulse Poulsen.*
- S³S²S¹S⁴ *Vilhelm Georg Hostrup Schultz, f. i København 1823.11.10, g. i Vaalse 1855.25.2, † i København*

- 1879.7.9, med *Mary Henriette Hansen*, f. paa Valdnes 1837.11.6, † i København 1876.10.1.
- S³S²S¹S⁴D¹ *Christiane Lovise Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1858.7.9, g. i København 1878.3.12 med *Andreas Ammentorp*, f. i København 1853.6.1, † i Hamborg 1909.6.2.
- S³S³S¹S⁴D¹D¹ *Karen Ammentorp*, f. i Svendborg 1879.23.4.
- S³S²S¹S⁴D¹S¹ *Anders Ammentorp*, f. i Svendborg 1882.30.1.
- S³S²S¹S⁴D¹S² *Christian Ditlev Ammentorp*, f. i Svendborg 1884.23.10.
- S³S²S¹S⁴D¹D² *Sigrid Ammentorp*, f. i Svendborg 1886.17.9.
- S³S²S¹S⁴S¹ *Henrik Otto Frederik Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1856.19.3, † i København 1893.4.12, g. i Maglebrænde 1879.5.8 med *Anna Nyholm*, f. 1855.5.6 paa Liselund paa Falster.
- S³S²S¹V⁴S¹D¹ *Mariane Vilhelmine Hostrup Schultz*, f. i København 1881.12.8, g. i Vejle 1906.18.2 med *Anker Gam*, f. 1851.16.2.
- S³S²S¹S⁴D² *Emma Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1860.2.3, † smst. 1860.31.5.
- S³S²S¹S⁴S¹D² *Inger Hostrup Schultz*, f. i København 1883.9.1, g. i Vejle 1901.18.7 med *Knud Møller*. f. i Randers 1867.21.11.
- S³S²S¹S⁴S¹S¹ *Axel Hostrup Schultz*, f. i København 1884.19.9.
- S²S²S¹S⁴S¹D³ *Margrethe Hostrup Schultz*, f. i København 1886.8.4, g. paa Frederiksberg 1909.27.11 med *Vilhelm Olsen*, f. paa Frederiksberg 1883.1.7.
- S³S²S¹S⁴S¹D⁴ *Harriet Hostrup Schultz*, f. paa Frederiksberg 1887.20.10, g. smst. 1909.13.5 med *Georg Rugh*, f. paa Frederiksberg 1883.19.5.
- S³S²S¹S⁴S¹D⁵ *Gudrun Hostrup Schultz*, f. paa Frederiksberg 1892.25.4.
- S³S²S¹S⁴S¹D⁶ *Astrid Hostrup Schultz*, f. paa Frederiksberg 1892.25.4, g. i Hellerup 1920.21.11 med *Edvard Qvist*, f. i Svendborg 1878.6.6.

- S³S²S¹S⁴S³ *Georg Valdemar Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1857.13.4.
- S³S²S¹S⁴D² *Emma Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1860.2.3, † smst. 1860.31.5.
- S³S²S¹S⁴D³ *Ida Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1860.2.3, † paa Hanenau 1887.28.7.
- S³S²S¹S⁴S³ *Frederik Ferdinand Hostrup Schultz*, f. paa Vald næs 1861.31.5.
- S³S²S¹S⁴D⁴ *Anna Henriette Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1862.19.10, † i Dansk Vestindien 1883.14.7, g. i København 1881.25.10 med *Wilhelm Carl Christian Hochbrandt*, f. 1848.16.6, † ved Læsø 1883 14.10.
- S³S²S¹S⁴S⁴ *Wilhelm Hostrup Schultz*, f. 1864.28.6 paa Boderup, † i København 1883.8.8.
- S³S²S¹S⁴D⁵ *Mary Minona Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1866.19.7.
- S³S³S¹S⁴S⁵ *Carl Frederik Hostrup Schultz*, f. paa Boderup 1872.5.10, † paa Hoegsminde ved Gentoftte 1875.
- S³S³S¹S⁴S⁶ *Aage Hostrup Schultz*, f. paa Vald næs 1874.15.7.
- S³S²S¹S⁴D⁶ *Ellen Hostrup Schultz*, f. paa Hoegsminde 1875 7.12, g. 1905 med *Carl Johan Mortensen*.
- S³S²S¹S⁴D⁶D¹ *Karen Mortensen*, f. paa Nostruplund 1906.
- S³S³S¹S⁴D⁶D² *Hariet Mortensen*, f. paa Louisenlund 1908.
- S³S²S¹D⁵ *Blanca Minona Malvina Hostrup Schultz*, f. i København 1824.28.9, † smst. 1893.19.3, g. smst. 1850 med *Christian Frederik Schwartzkopff*, f. i København 1817.24.7, † smst. 1893.1.3.
- S³S³S¹D⁵D¹ *Mathilde Minona Marie (Mimi) Schwartzkopff*, f. i København 1851.30.1, g. smst. 1892.17.6 med *Karl Halfdan Edvard Larsen*, f. i Rendsborg 1860.28.4.
- S³S²S¹D⁵S¹ *Charles Frederik Willum Schwartzkopff*, f. i København 1854.7.5.
- S³S³S¹S⁷ *Johan Frederik Hostrup Schultz*, f. i København 1826.28.4, † smst. 1830.20.4.

- S³S³D³ *Marie Charlotte Hostrup*, f. i København 1784.3.5, † smst. 1785.4.5.
- S³S³S² *Niels Holm Hostrup*, f. i København 1786.15.6, † i Batavia 1806.1.11.
- S³S²D³ *Anna Marie Catharine Hostrup*, f. i København 1788.13.2, † smst. 1850.16.11, g. smst. 1805.18.10 med *Jens Troelsen Lund*, dbt. Alle Helgens Dag 1760 i Gjellerup, † i København 1823.12.2.
- S³S²D³D¹ *Anna Dorothea Lund*, f. i København 1806.25.9, † smst. 1830.7.7, g. i København 1825.13.12 med *Jørgen Christian Brun Sommer*, f. 1801.29.1, † i København 1851.12.3.
- S³S²D³S¹ *Johan Frederik Lund*, f. i København 1808.17.12, † smst.
- S³S²D³S² *Jens Hostrup Lund*, f. i København 1809.21.7.
- S³S²D³D² *Henriette Jensine Lund*, f. i København 1811.16.7, † smst. 1887.15.9, g. smst. 1831.31.1 med *Jean Nicolai Suenson*, f. i København 1799.27.4, † smst. 1887.15.9.
- S²S²D³S³ *Henrik Lund*, f. i København 1812.18.9, † smst.
- S³S²D³S⁴ *Sigvard Lund*, f. i København 1813.3.11, † smst. 1867.9.11, g. smst. 1848.30.3 med *Emma Angeli-que Constance Deichmann*, f. smst. 1827.31.8, † smst. 1863.27.11.
- S³S²D³S⁵ *Eduard Ludvig Lund*, f. i København 1815.16.6, † i Argentina , g. 1847.21.5 med *Henri-ette Marie Jensen*, f. 1822.13.5, † 1861.13.9.
- S³S²D³D³ *Emilie Lund*, f. i København, † ugift.
- S³S³D³S⁶ *Niels Holm Hostrup Lund*, f. i København 1818 15.11, † smst. 1894.14.1, g. smst. 1855.5.5 med *Ida Wilhelmine Nathalie Steglich*, f. 1837.4.7, †
- S³S²D³D⁴ *Caroline Mathilde Lund*, f. i København 1819, † smst. 1876.24.10.
- S³S²D³S⁷ *Carl Emil Lund*, f. i København 1821.30.12, † smst.

- S³S³D³S⁸**
S³D³ *Carl Lund, f. i København.*
Maren Mikkelsdatter Horn, f. i Mariager 1737.18.8,
† smst. 1813.14.1, g. smst. 1764.21.12 med Hans
Gregersen, f. 1737, † i Mariager 1793.5.1.
- S³D³D¹** *Mette Kirstine Hansdatter (Gregerdatter), f. i*
Mariager 1769.24.9, † 1831.30.10, g. i København
1791.4.11 med Jacob Friederich Holst.
- S³D³S¹** *Gregers Hansen, f. i Mariager 1772.5.1.*
S³D³S² *Jens Andreas Hansen, f. i Mariager 1773.12.12,*
† smst. 1774.26.10.
- S³D³S³** *Jens Andreas Hansen, f. i Mariager 1775.24.9, †*
smst. 1776.22.6.
- S³D³S⁴** *Jens Hansen, f. i Mariager 1776.8.9.*
S³D³S⁵ *Andreas Michael Hansen, f. i Mariager 1780.23.1,*
† i København 1823.
- S³S³** *Niels Mikkelsen, f. i Mariager 1739.8.11.*
S³D⁴ *Kirsten Mikkelsdatter, f. i Mariager 1742.9.2, †*
smst. 1742.18.5.

KILDEANGIVELSER :

- 1) Magistratens Resolutionsprotokol 1768 . 12 . 12 og 1770 . 28 . 3.
- 2) do. do. 1746 . 19 . 12.
- 3) Trinitatis Kirkebog.
- 4) Supplikprotokol for 1ste Halvaar 1729, 822.
- 5) Helliggeist Kirkes Kirkebog.
- 6) Missionskollegiets Protokol 1784—92, pag. 625 fig.
- 7) Magistratens Resolutionsprotokol 1791 . 5 . 12.
- 8) Magistratens Copiebog 1784 . 10 . 3.
- 9) Rahbeks Erindringer IV, pag. 358—59.
- 10) Danske Cancel. Breve, 2. Dep. Nr. 1729.
- 11) Kjøbenhavnsposten 1835 . 10 . 5/
- 12) do. Nr. 116, 1835.
- 13) Juridisk Tidsskrift XXXIII, pag. 251 fig.

De øvrige Kilder vil formentlig fremgaa af Bogens Tekst.

